

Foto van Vlaanderen

2025

Het onderzoek

- Met de Foto van Vlaanderen geeft VRT-Studiedienst al sinds 2009 periodiek inzicht in wat de Vlaming bezig houdt. De Foto van Vlaanderen voedt daarmee iedereen in VRT die werkt rond maatschappelijke thema's, van VRTNWS tot De Warmste Week, van MNM tot Thuis.
- Door te werken met een representatieve steekproef (geslacht, leeftijd, opleiding, provincie) van 2.261 Vlamingen van 12 jaar en ouder krijgen we aparte inzichten over verschillende doelgroepen die belangrijk zijn voor VRT, zoals jongeren, kortgeschoolden en personen van buitenlandse herkomst.
- Het voorliggende onderzoek werd uitgevoerd in november/december 2025. Het gaat om een online bevraging, waarvan het veldwerk in handen was van het onafhankelijke onderzoeksbureau Profacts.

Een nieuwe Foto

Scherpere focus op maatschappelijke thema's:

- Minder thema's, maar dieper uitgewerkt: slechts 5 thema's. Namelijk: zich thuis voelen in de samenleving, de diverse samenleving, koopkracht en armoede, misdaad en straf, overheid en democratie
- Minder vanuit perspectief van politiek (wat moet politiek doen?), maar vanuit persoonlijke waarden en opvattingen (wat is voor mij belangrijk?)

Algemene inzichten

An illustration of a man with dark hair, wearing an orange shirt and dark pants, sitting on a wooden bench in a park. He has a sad expression, with his eyes closed and a frown. The background shows stylized green trees and rolling hills under a light sky. A semi-transparent green banner is overlaid across the middle of the image, containing the title text.

ZICH THUIS VOELEN IN DE SAMENLEVING

Inzichten Foto van Vlaanderen 2025

1. **Moeilijk rondkomen en/of een slechte gezondheid wegen sterk op ons geluk. Er is een sterke correlatie tussen enerzijds zich gezond voelen en het goed rondkomen met wat men verdient, en anderzijds de perceptie van het eigen geluk. Dat geldt tenminste bij de actieve bevolking, want ouderen hebben andere verwachtingen over hun gezondheid, waardoor een mindere gezondheid niet noodzakelijk even zwaar weegt op het geluk.**
2. **Bijna 2 op 3 Vlamingen voelt zich niet goed in de samenleving. Mensen maken zich zorgen over de wereld, over prestatiedruk, over hun gezondheid. Bij verschillende groepen spelen verschillende redenen: jongeren en vrouwen geven vaker aan zich minderwaardig te voelen, jongeren ervaren veel prestatiedruk, ouderen maken zich zorgen over oorlog en hun gezondheid, mensen met buitenlandse herkomst voelen zich letterlijk niet altijd thuis. Wie ongelukkig is, zoekt de oorzaak vooral bij zichzelf, wat we vooral zien bij kortgeschoolden.**

An illustration divided into two panels. The left panel shows a family of four (a man, a woman, and two children) sitting at a round table on a balcony. The right panel shows a woman in a hijab hanging laundry on a clothesline on a balcony. The background consists of a light-colored wall with a window on the left and a dark-colored wall with a window on the right. A semi-transparent green banner with white text is overlaid across the center.

DE DIVERSE SAMENLEVING

Inzichten Foto van Vlaanderen 2025

1. Diversiteit blijft voor veel mensen lastig: sommigen hebben het moeilijk met culturele diversiteit (ouderen), anderen hebben het moeilijker met genderdiversiteit (jongeren). Stellingen en vragen rond diversiteit zijn vaak de meest polariserende stellingen uit het hele onderzoek.
2. **Contact is vaak de sleutel tot begrip. Contact correleert met meer openheid: groepen met weinig contact scoren negatiever op stellingen over diversiteit. En dat vertaalt zich in een meer positieve houding ten aanzien van concrete situaties.**
3. Vooral op sommige zeer concrete consequenties van een meer diverse en inclusieve samenleving reageren heel veel mensen erg afwijzend, emotioneel. Er is weinig begrip voor wintermarkten, het gebruik van andere voornaamwoorden, of het bouwen van een moskee, zelfs bij mensen die over het algemeen wel beweren open te staan voor diversiteit.

An illustration of a woman and a young boy in a grocery store. The woman, on the right, has a worried expression and is holding a dark-colored product, possibly a box of cereal or a can of food. The boy, on the left, also looks concerned. In the background, there are shelves with several milk cartons and a jar. The scene is set against a warm, yellowish background, suggesting an indoor setting like a supermarket. A semi-transparent green banner is overlaid across the middle of the image, containing the title text.

KOOPKRACHT EN ARMOEDE

Inzichten Foto van Vlaanderen 2025

1. **Bijna 1 op drie Vlamingen** heeft wel eens moeite om het einde van de maand te halen. Bij de uitgaven die we hebben, zijn er twee duidelijke prioriteiten: onze vaste basiskosten en onze gezondheid. Sparen, geld voor vakantie of hobby's, onverwachte uitgaven,... zijn zaken die voor veel mensen financieel niet evident zijn
2. **Voor al het niet kunnen sparen** is een probleem omdat spaargeld ons belangrijkste hulpmiddel is als we het financieel even moeilijk hebben of met grotere uitgaven worden geconfronteerd. Wie geen spaargeld heeft, wordt ofwel gedwongen om zaken uit te stellen, rekening onbetaald te laten of geld te lenen. Vaak leidt dat tot een vicieuze cirkel die de financiële toestand van mensen die het al moeilijk hadden, alleen maar erger maakt.
3. Al bij al is er vrij veel openheid voor allerlei vormen van subsidiëring door de overheid: kindergeld, sociale tarieven, studiebeurzen,... worden breed aanvaard. Er lijkt dus wel een maatschappelijke consensus te bestaan over deze vormen van overheidssteun.

An illustration of a person wearing a dark hoodie and a brown shirt, looking slightly to the right with a neutral expression. They are in a store, with shelves of bottles (green and brown) visible in the background. A security camera is mounted on the wall above them. A green horizontal bar is overlaid across the middle of the image, containing the text 'MISDAAD EN STRAF' in white, bold, uppercase letters.

MISDAAD EN STRAF

Inzichten Foto van Vlaanderen 2025

1. **Niets is verworven.** Zaken als abortus, echtscheiding, afschaffen van de doodstraf, verbod op wapendracht,... zijn zaken die in Vlaanderen al vele jaren zijn ingeburgerd en ook breed aanvaard worden. Toch zien we – zeker bij jongere generaties – dat die verworvenheden uit het verleden voor hen helemaal niet zo evident zijn.
2. Er zitten **veel inconsistenties** in hoe de Vlaming kijkt naar misdrijven: drugs gebruiken mag (voor velen), maar drugs verkopen niet; fraude met uitkering mag niet, maar sommige vormen van belastingfraude kunnen dan weer wel (soms).
3. Er zijn vrij veel contexten waarin mensen **onveiligheid** ervaren, soms zijn dat heel concrete situaties (openbaar vervoer), soms gaat het om meer abstracte gevoelens (bepaalde buurten). Maar slechts 1 op 4 Vlamingen voelt zich steeds veilig.

An illustration of a diverse group of people at a protest. In the foreground, a man with dark skin and curly hair holds a sign that says 'VRIJHEID'. Next to him is a woman with long dark hair, and then a man with short dark hair who has his right arm raised. To the right is an older woman with white hair. In the background, other people are visible, some holding signs. The scene is set against a warm, yellowish background. A semi-transparent green banner is overlaid across the middle of the image, containing the title text.

OVERHEID EN DEMOCRATIE

VRIJHEID

Inzichten Foto van Vlaanderen 2025

1. Veel Vlamingen blijven een negatieve perceptie hebben van 'de politiek'. Dat ligt vooral aan het feit dat de **prioriteiten van politici** in de perceptie van de respondenten niet 'matchen' met de prioriteiten van de burgers. Bij sommige groepen wordt het wantrouwen in politici verder versterkt door een algemene desinteresse of ongeloof in de politiek.
2. De negativiteit ten aanzien van politiek/politici bestaat bij alle doelgroepen, maar is het **sterkst bij mensen die moeilijk rondkomen met hun inkomen**. Binnen die groep is bijna niemand tevreden met de politiek.

1

De geopolitieke situatie weegt op mensen. Mensen hebben vaak al voldoende redenen om zich slecht te voelen (gezondheid, eenzaamheid, prestatiedruk,...) en internationale spanningen maken de negatieve gevoelens bij veel mensen enkel erger

Naast persoonlijke redenen weegt ook de geopolitieke situatie op het welbevinden van de Vlaming

Waarom voelen mensen zich niet goed?

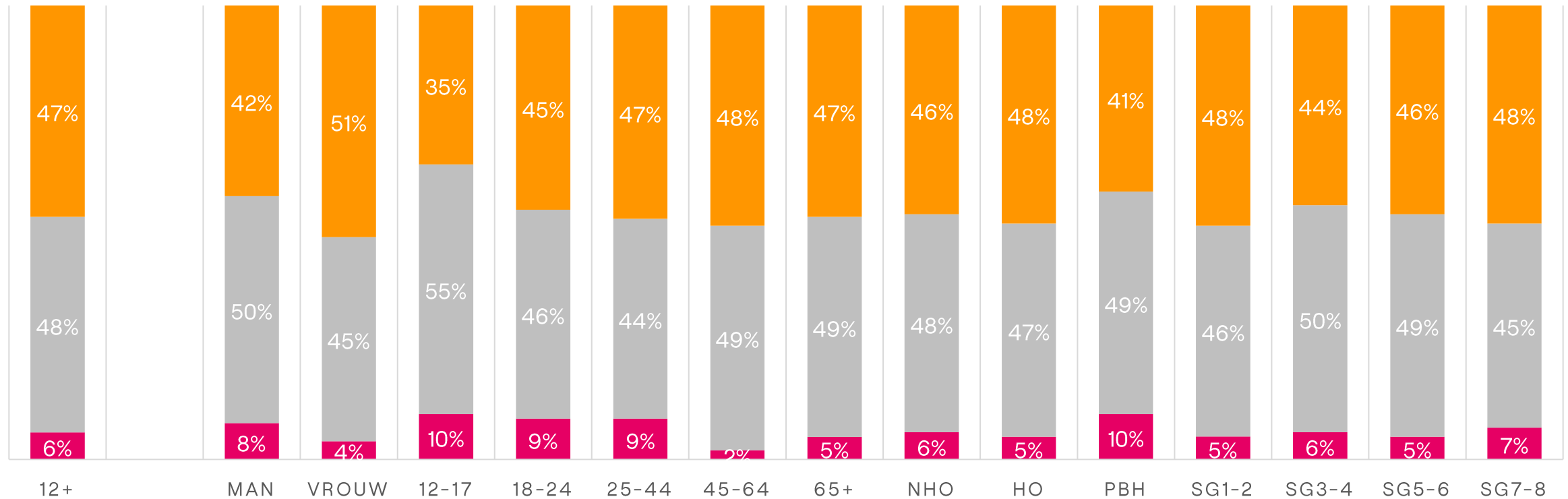

Zich thuis voelen in de samenleving

Over het algemeen kijkt bijna niemand echt hoopvol naar de toekomst

TRADE-OFF

■ De toekomst is geruststellend. ■ Neutraal ■ De toekomst is eng.

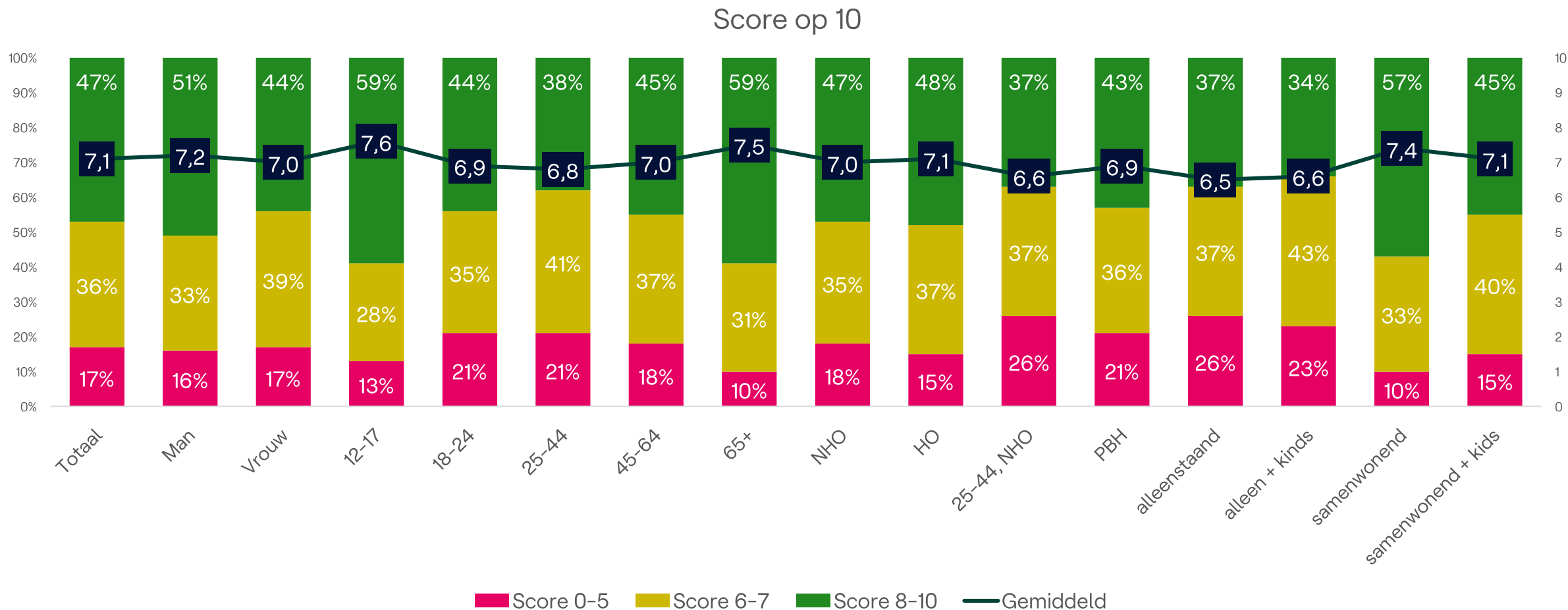

Q12. In wat volgt worden telkens twee stellingen voorgelegd. Duid het punt op de schaal aan dat het best jouw persoonlijke mening weerspiegelt tussen de twee uitspraken. Hoe dichter het punt bij een uitspraak ligt, hoe beter die uitspraak jouw mening weergeeft. Basis: iedereen

2

Jongeren (vooral 18-24) hebben het erg lastig in de samenleving: ze voelen zich niet zo gelukkig, kampen met hun mentale gezondheid, voelen zich vaak minderwaardig en eenzaam.

Jongere generaties en alleenstaanden voelen zich minder gelukkig dan ouderen of tieners

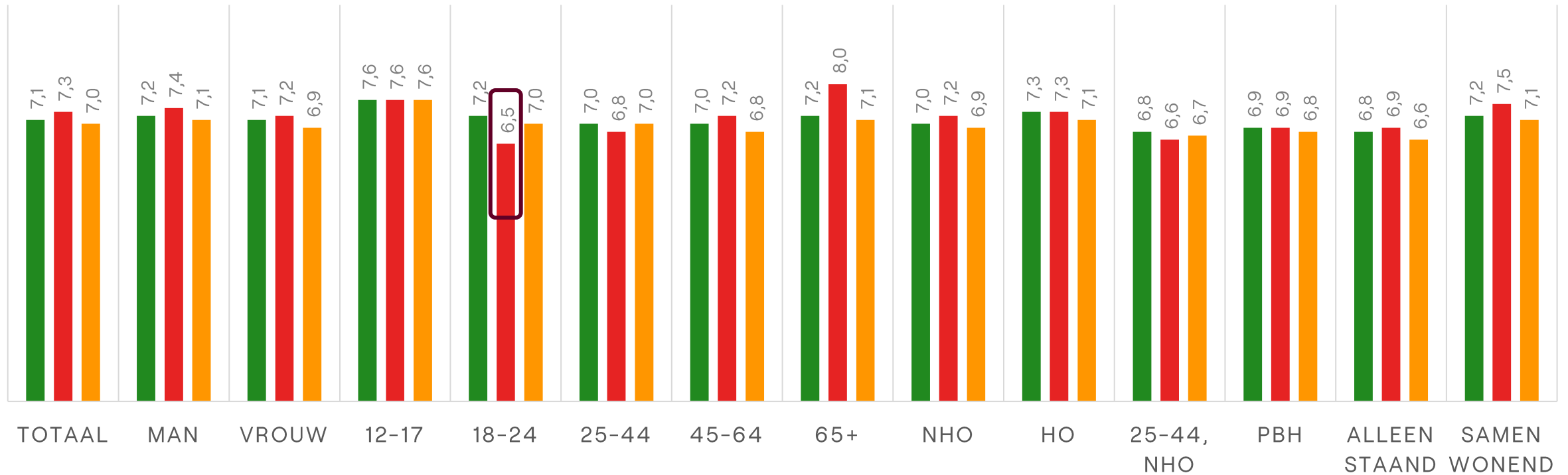

Zich thuis voelen in de samenleving

18-24 voelt zich psychisch minder gezond (6,5 op 10). Geen enkele groep heeft het zwaarder

GEZONDHEIDSSCORE (OP 10)

■ Algemene gezondheid ■ Psychische/mentale gezondheid ■ Fysieke gezondheid

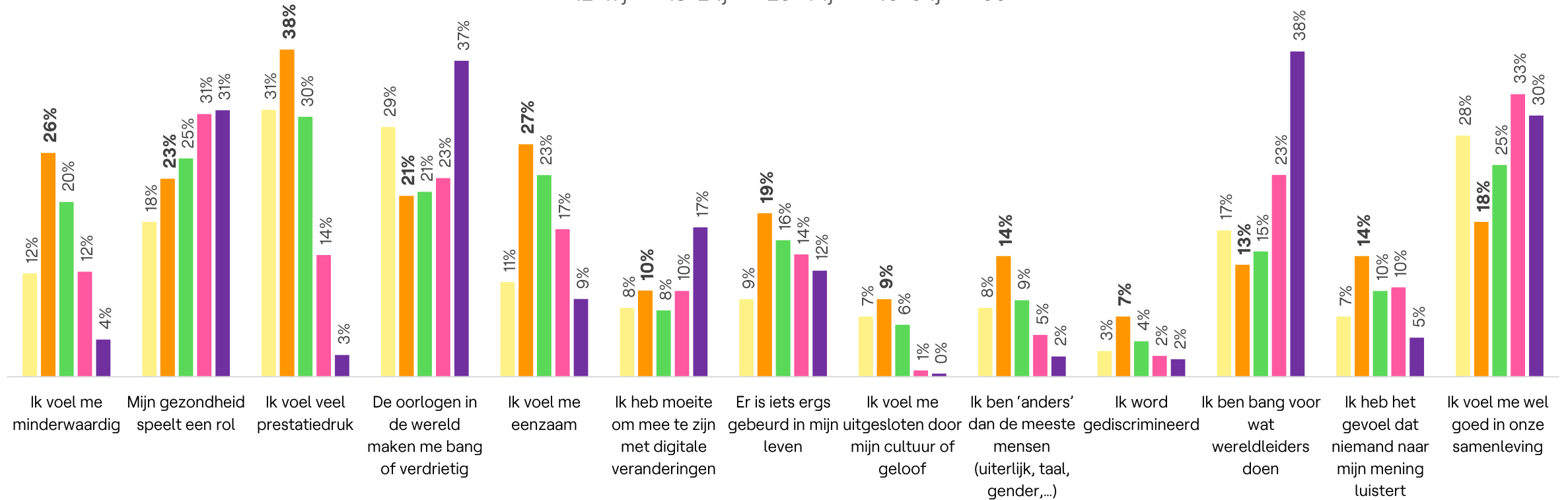

Q. Hoe beoordeel je je gezondheid? Je kan antwoorden op een schaal van 0 tot 10, waarbij 0 'heel slecht' is en 10 'heel gezond'. De tussenliggende scores dienen om je antwoord te nuanceren.? Basis: iedereen

Jongeren: voelen zich vaker minderwaardig, worstelen met prestatiedruk en eenzaamheid. 65+: gezondheid en geopolitiek spelen rol

Waarom voelen mensen zich niet goed?

12-17j 18-24j 25-44j 45-64j 65+

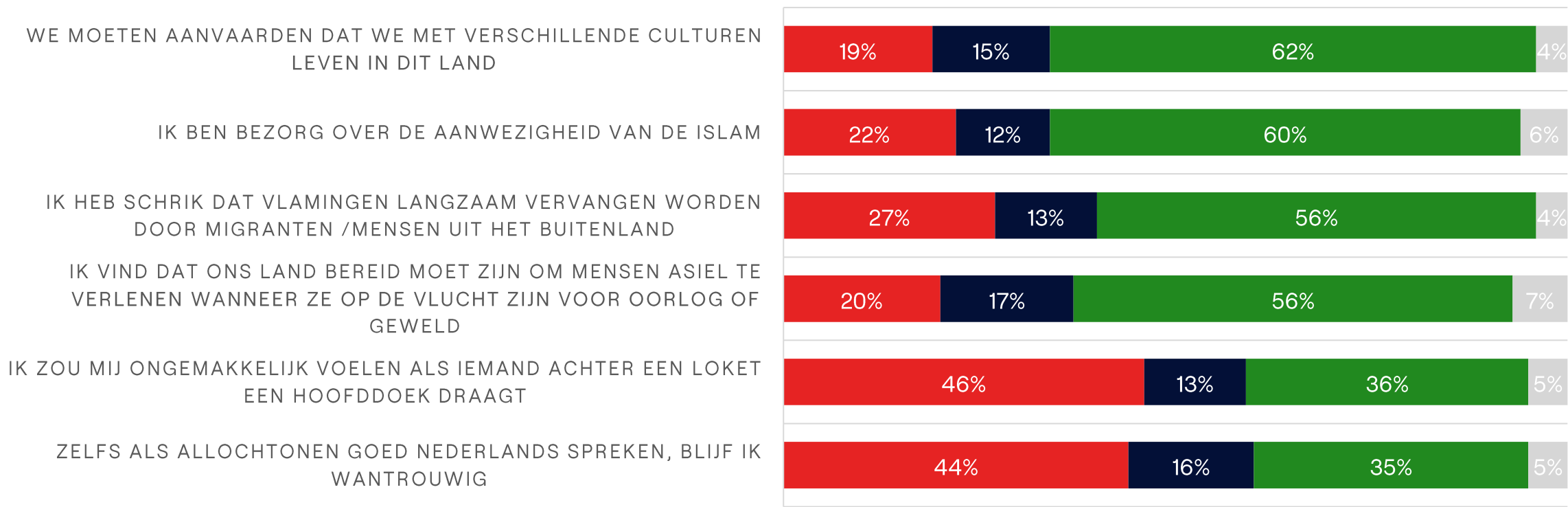
3

Culturele diversiteit blijft een lastig thema voor veel mensen, vooral voor oudere generaties. Veel Vlamingen zijn bezorgd over een vorm van ‘omvolking’.

Hoewel we verschillende culturen aanvaarden, leeft er toch nog veel bezorgdheid over islam, 'omvolking', hoofddoeken,...

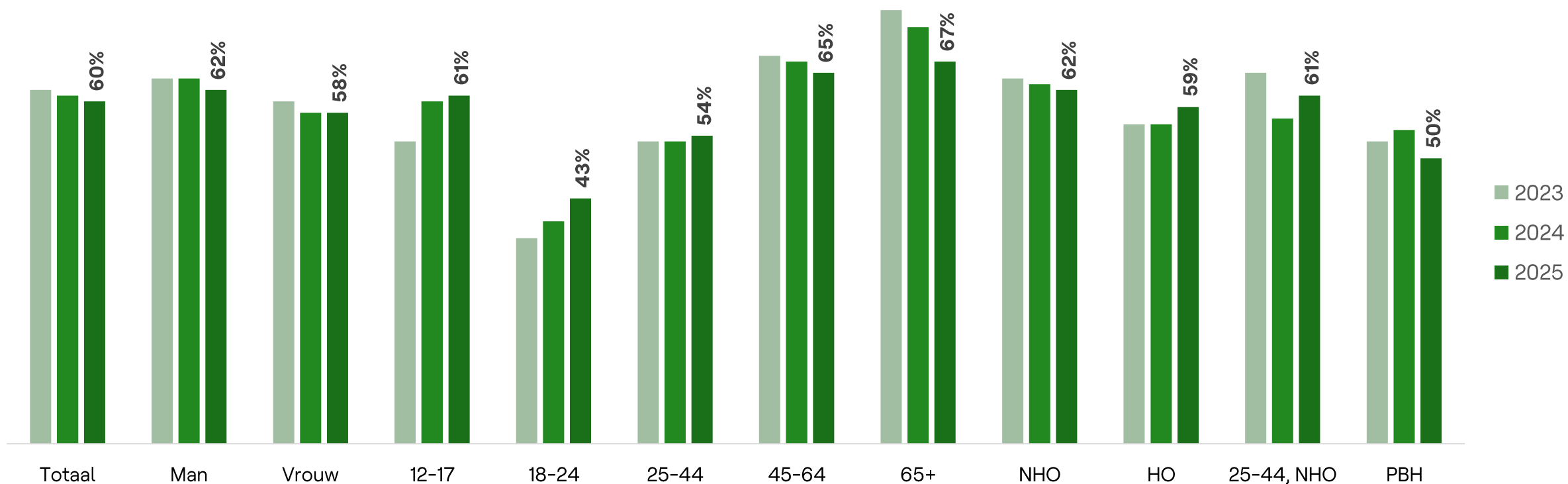
STELLINGEN

■ Niet akkoord (1-3) ■ Neutraal (4) ■ Akkoord (5-7) ■ Geen mening/wil niet antwoord

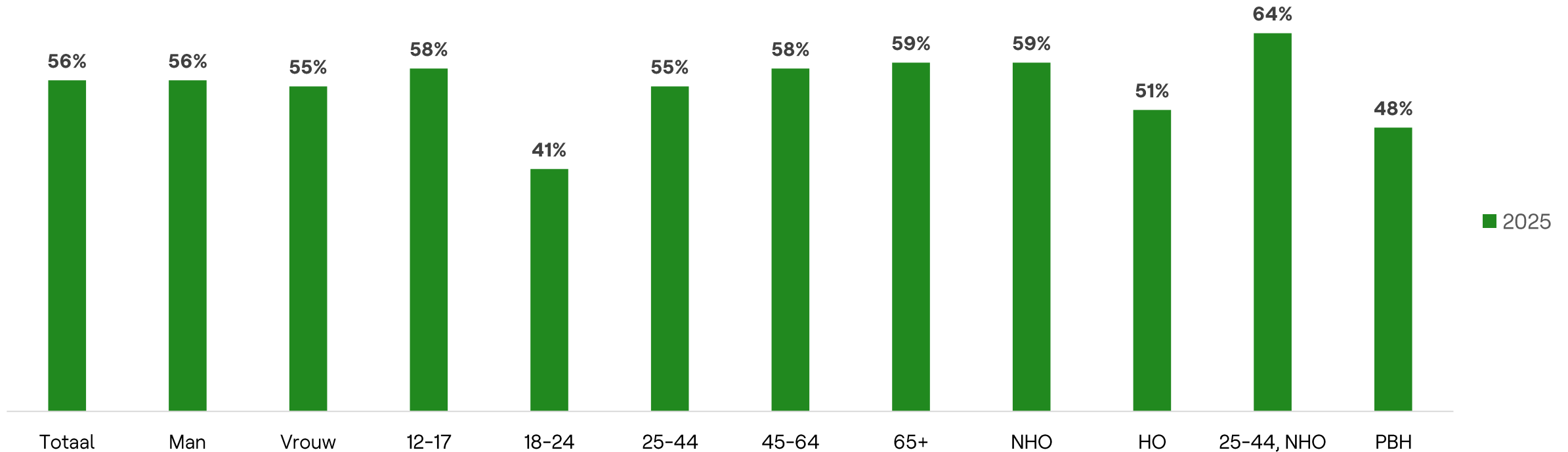
Bezorgdheid rond islam blijft hoog, zeker bij ouderen. Veel lager bij jongeren, hoewel ook hier stijgende tendens

“Ik ben bezorgd over de aanwezigheid van de islam” (% akkoord)

Angst voor 'omvolking' leeft sterk bij ouderen en kortgeschoolden, minder bij jongeren

"Ik heb schrik dat Vlamingen langzaam gaan vervangen worden door migranten/mensen uit het buitenland" (% akkoord)

4

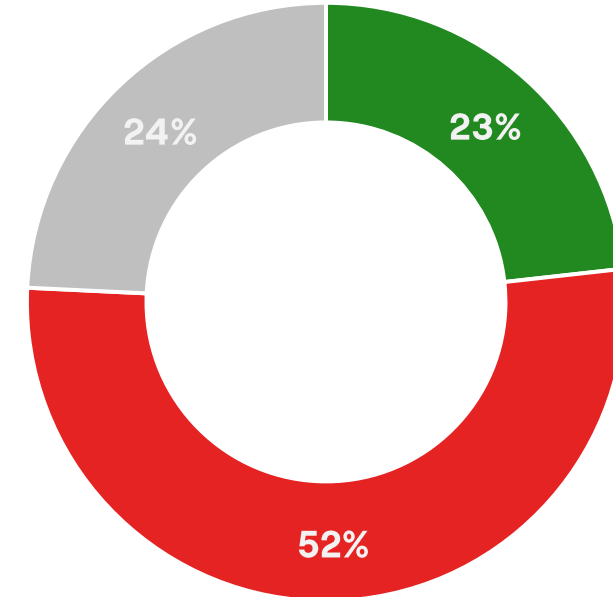
Zelfs veel van de mensen die wél open staan ten aanzien van andere culturen, trekken de grens bij een moskee in de buurt.

Meerderheid wil geen moskee in de buurt

Slechts een kwart staat expliciet open voor het hebben van een moskee in de buurt. De meerderheid ziet dit niet zitten.

Vooraf oudere generaties hebben hier geen zin in en dat past binnen een ruimere beeld dat deze generaties hebben over de islam. Maar zelfs bij mensen die niet per se een probleem hebben met de islam, is er toch een groep die liever geen moskee heeft in de eigen buurt.

Moskee in de buurt

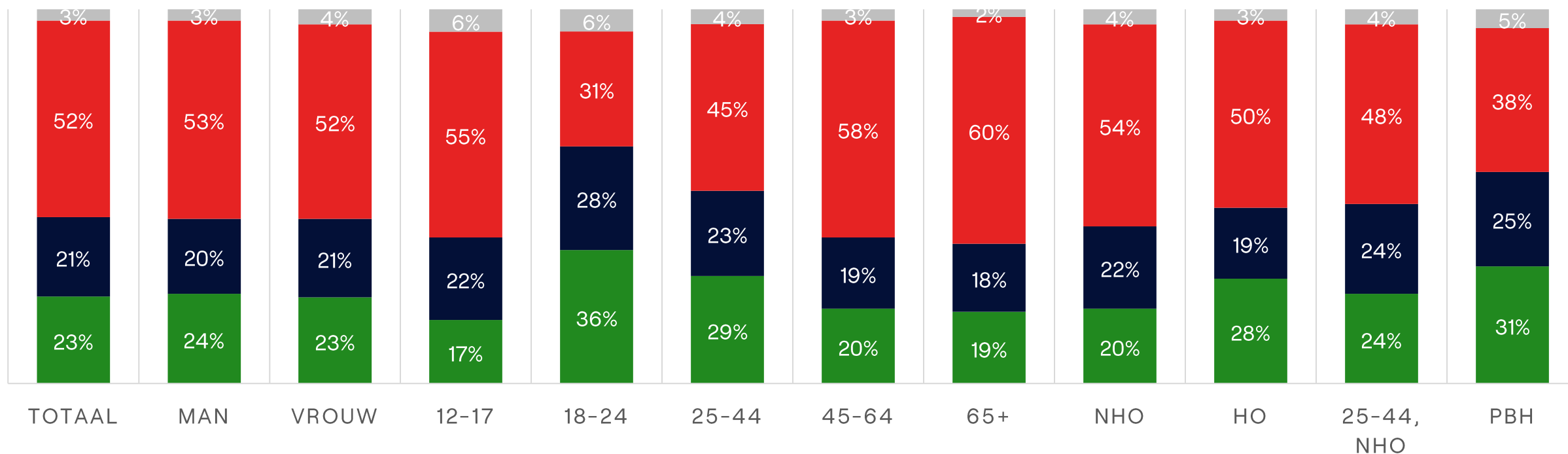

■ Voor mij geen probleem ■ Ik vind dit niet ok ■ Geen mening of antwoord

Zeker bij de oudere generaties botst de moskee in de buurt op veel meer weerstand

MOSKEE IN DE BUURT

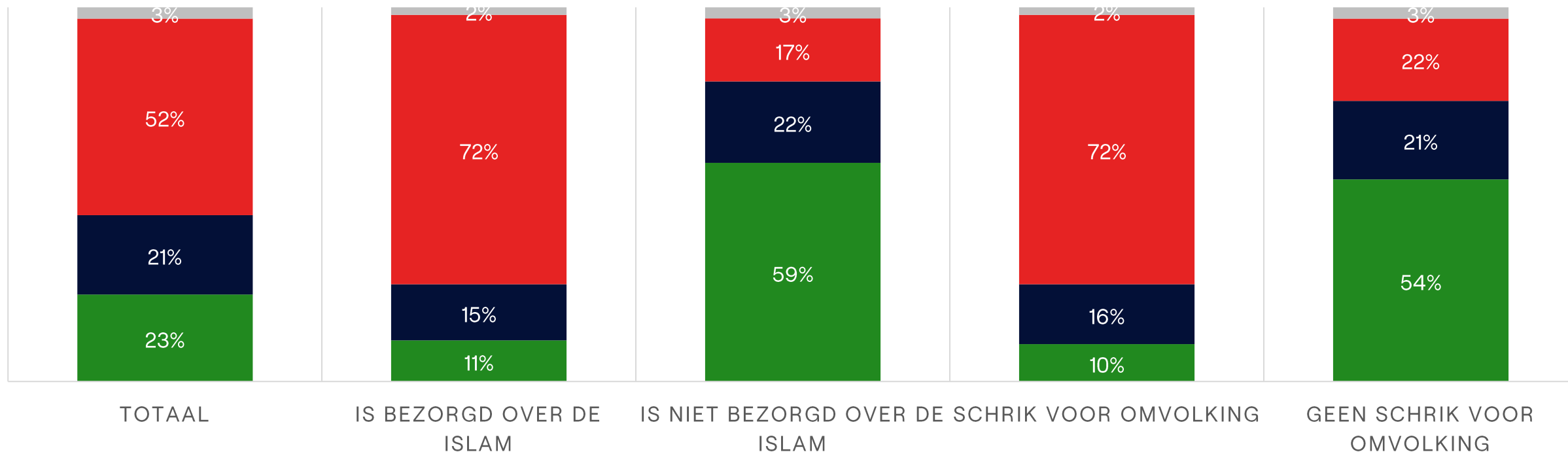
■ Voor mij geen probleem ■ Geen Mening ■ Ik vind dit niet oké ■ Ik antwoord hier liever niet op

Kadert binnen algemene houding tegenover islam, maar openheid wil niet zeggen dat men een moskee in eigen buurt wil

MOSKEE IN DE BUURT

■ Voor mij geen probleem ■ Geen Mening ■ Ik vind dit niet oké ■ Ik antwoord hier liever niet op

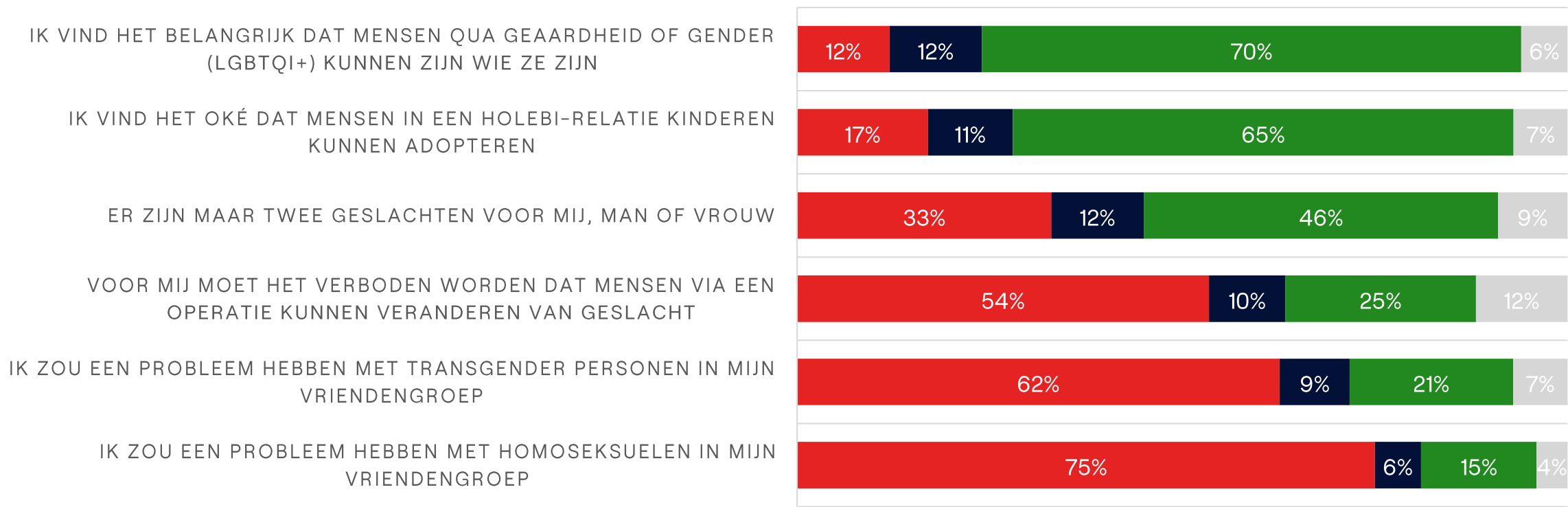
5

Hoewel de gemiddelde Vlamingen meer openstaat voor seksuele en genderdiversiteit dan voor culturele diversiteit, geldt dit niet voor jongeren en/of personen van buitenlandse herkomst. Vooral transseksualiteit en/of non-binaire genders liggen bij hen moeilijk.

Seksuele en genderdiversiteit worden beter aanvaard, al zijn er ook grenzen

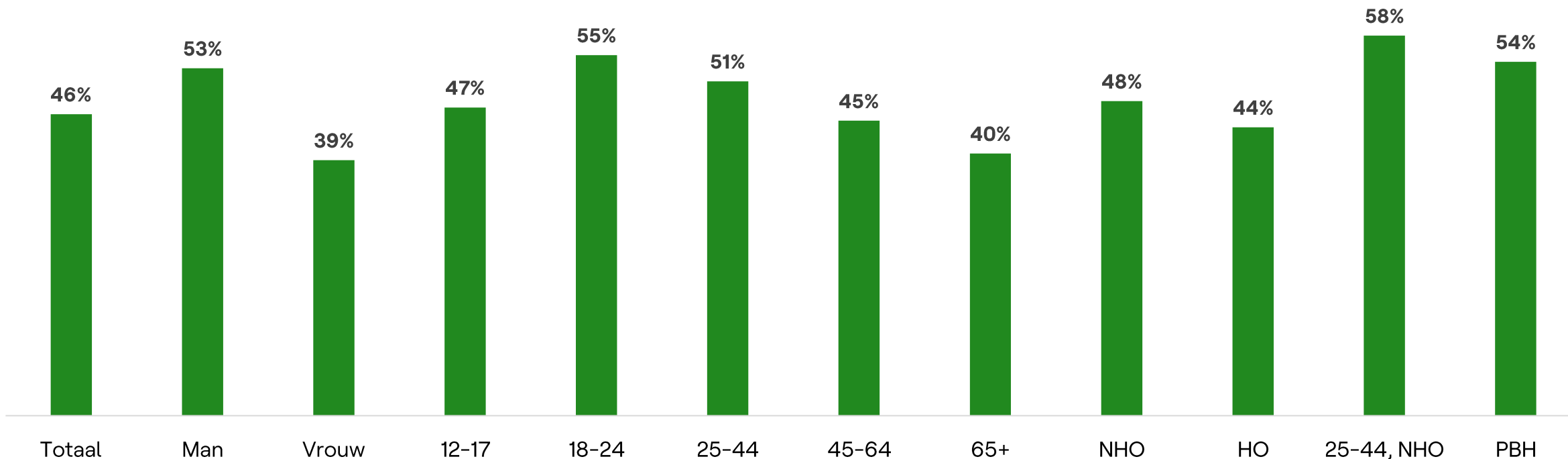
STELLINGEN

■ Niet akkoord (1-3) ■ Neutraal (4) ■ Akkoord (5-7) ■ Geen mening/wil niet antwoord

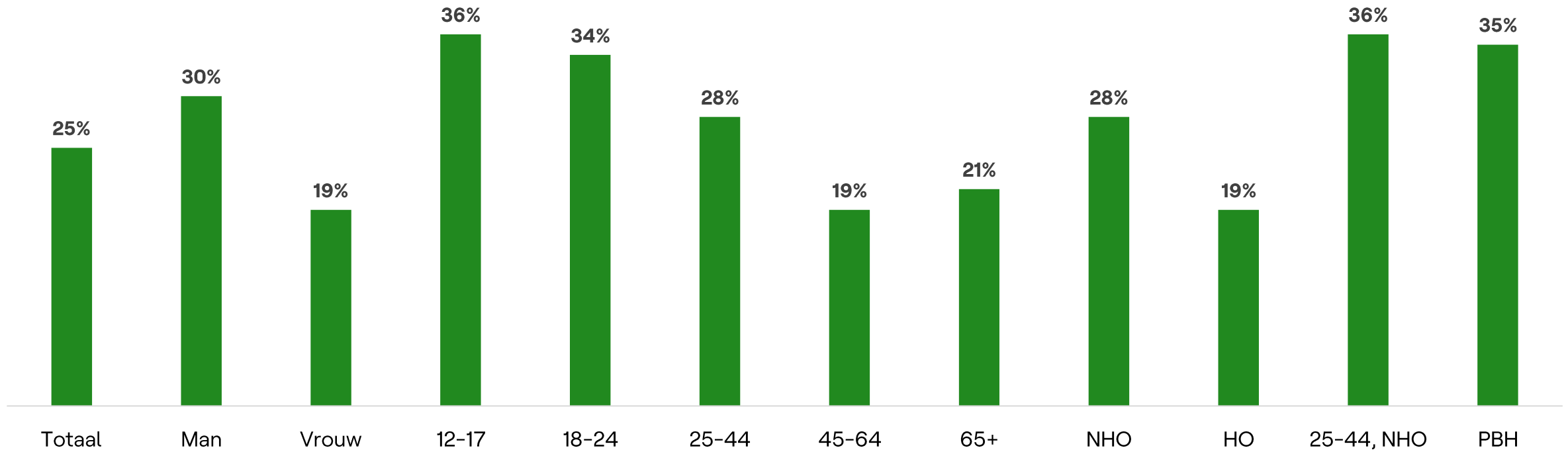
Jongeren hebben het lastig met non-binariteit, ook voor mensen met buitenlandse herkomst is dit moeilijk

“Er zijn maar twee geslachten voor mij, man of vrouw” (% akkoord)

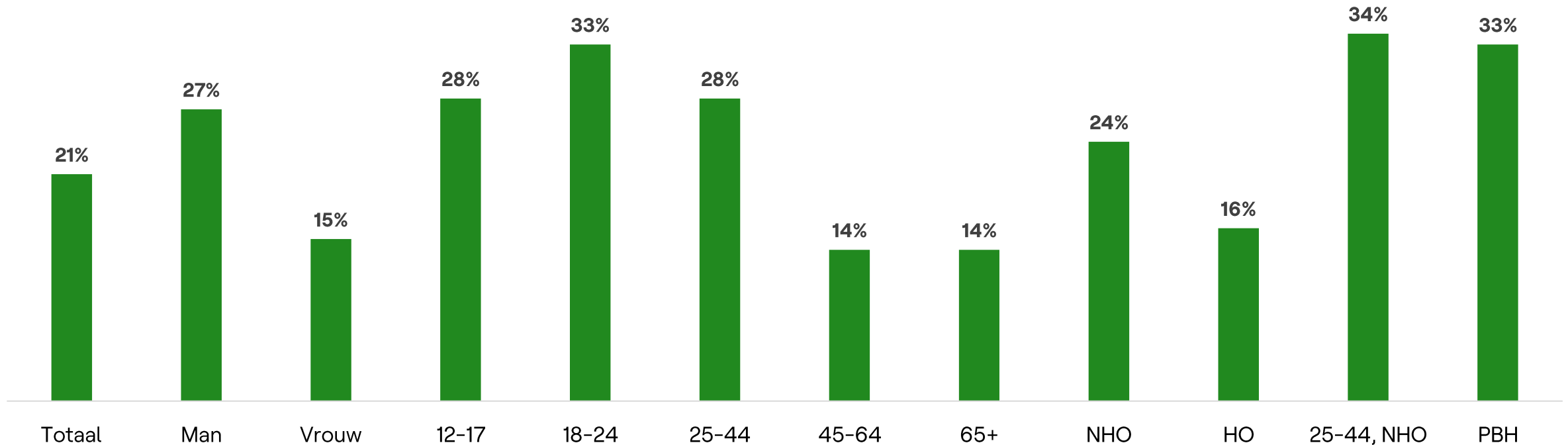
1 op 3 jongeren is voorstander van verbod op geslachtsoperaties, ouderen lijken daar geen probleem mee te hebben

“Voor mij moet het verboden worden dat mensen via een operatie kunnen veranderen van geslacht” (% akkoord)

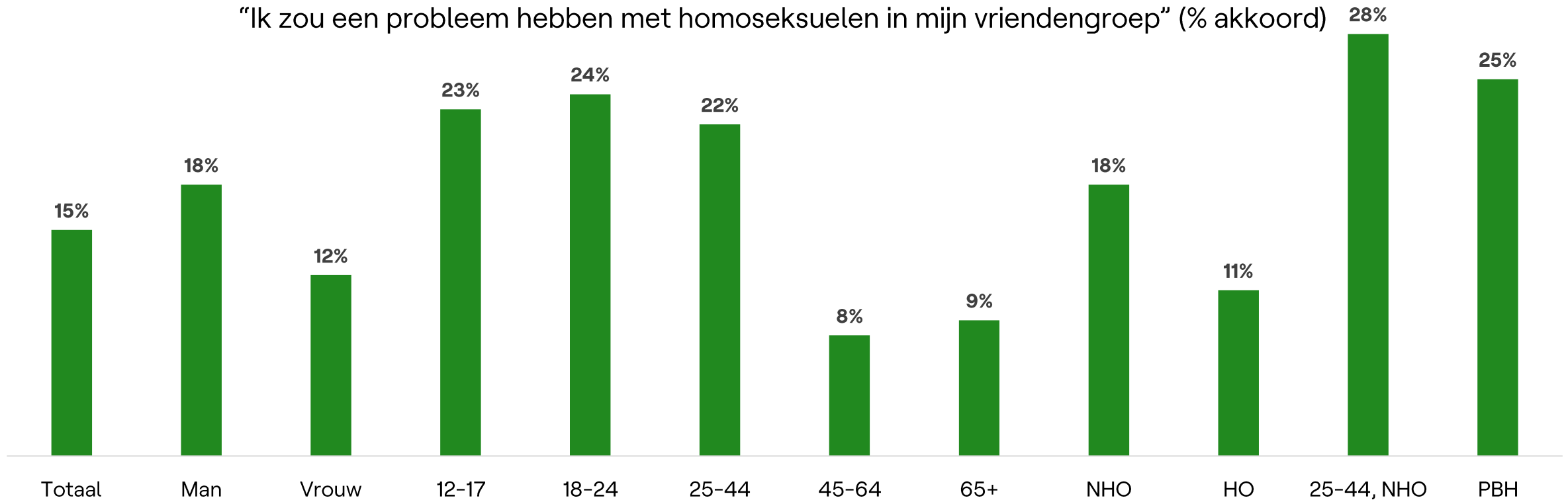
1 op 3 jongeren en PBH willen geen transpersoon als vriend(in)

“Ik zou een probleem hebben met transgender personen in mijn vriendengroep” (% akkoord)

Minder weerstand tegenover homoseksualiteit, maar ook dit ligt hoger bij jongeren, 25-44 nho en buitenlandse herkomst

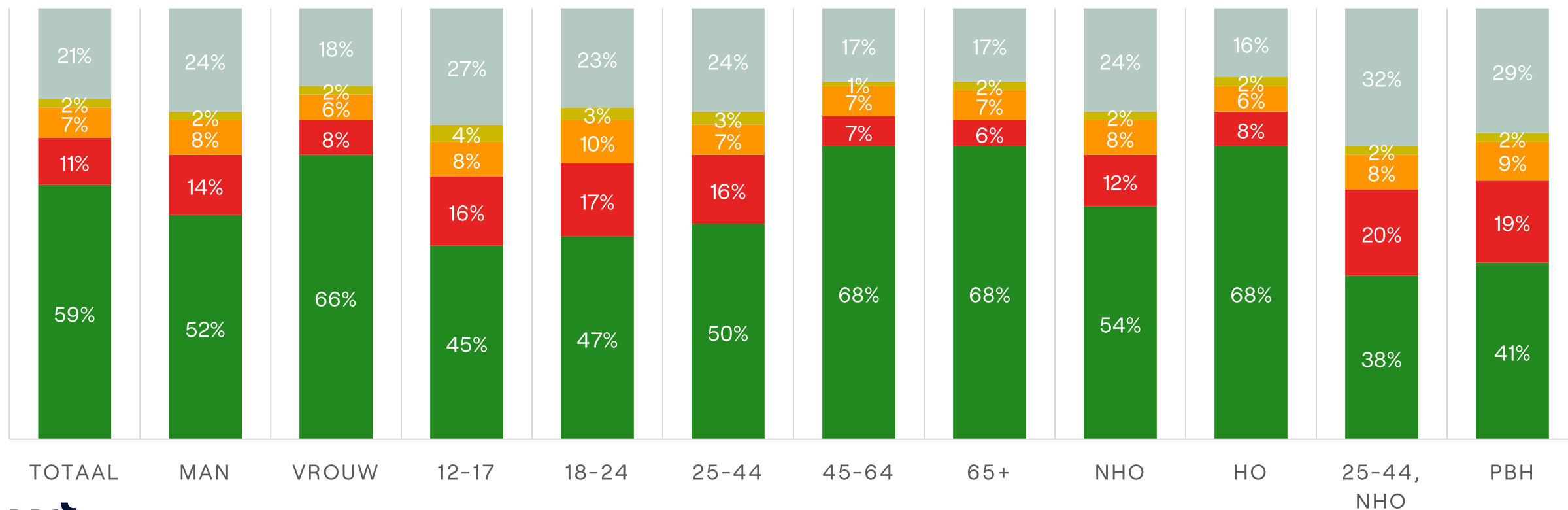
“Ik zou een probleem hebben met homoseksuelen in mijn vriendengroep” (% akkoord)

Meeste mensen maken geen onderscheid tussen aanvaarden homo of trans als vriend (zowel positief als negatief), maar homo makkelijker te aanvaarden dan trans

HOMO OF TRANS ALS VRIEND?

■ Beide zijn ok ■ Beide zijn niet ok ■ Homo als vriend is ok, trans niet ■ Trans als vriend is ok, homo niet ■ Combinaties met geen mening/antwoord

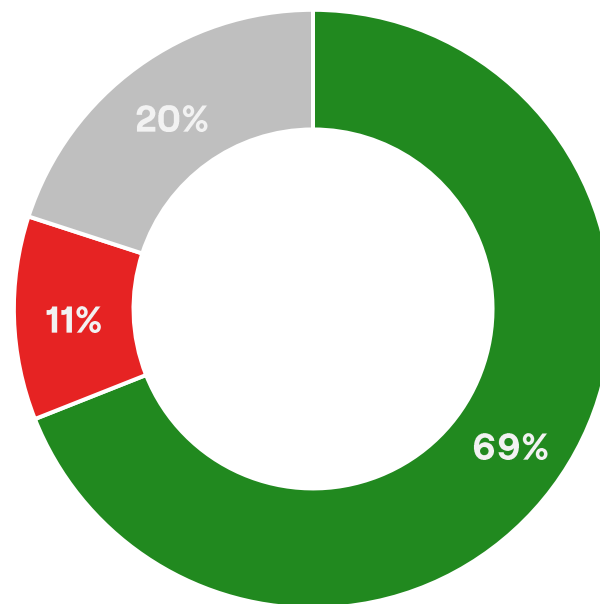

7 op 10 heeft geen probleem met transman als collega

De overgrote meerderheid van de Vlamingen zou geen probleem hebben met een transman als collega. Maar ook dit correleert sterk met een algemene houding tegenover transseksualiteit en/of binaire genderidentiteit. Wie daar problemen mee heeft, zal veel minder geneigd zijn om deze situatie te aanvaarden (al kan het voor een deel wel in deze concrete situatie).

Opnieuw lijkt dit voor mannen, jongeren, kortgeschoolden en buitenlandse herkomst wat moeilijker te aanvaarden.

Transcollega

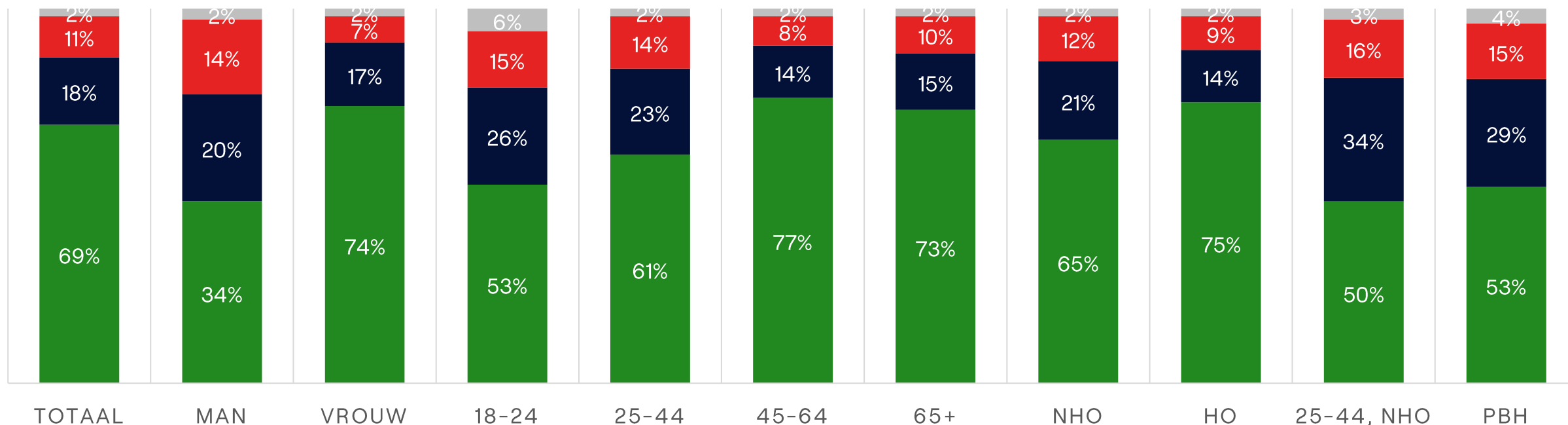

■ Voor mij geen probleem ■ Ik vind dit niet ok ■ Geen mening of antwoord

Aanvaarding is lager bij mannen, jongeren en buitenlandse herkomst

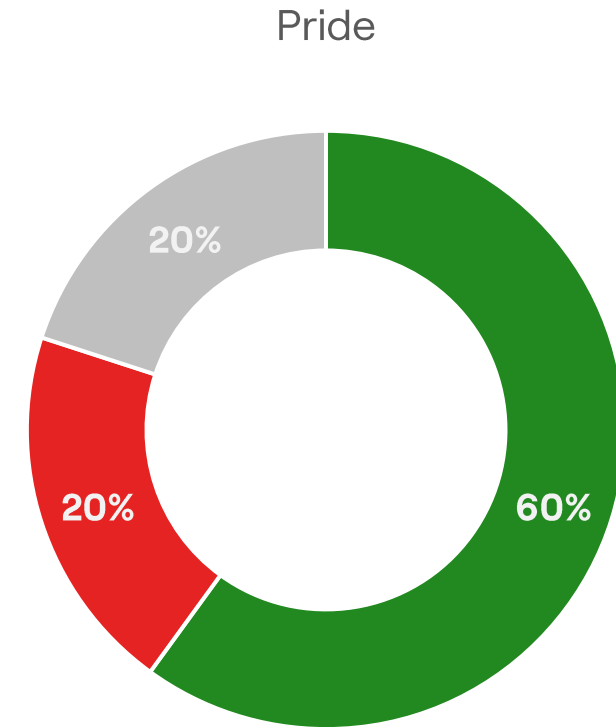
TRANSMAN ALS COLLEGA

■ Voor mij geen probleem ■ Geen Mening ■ Ik vind dit niet oké ■ Ik antwoord hier liever niet op

1 op 5 vindt pride-optochten niet ok

Hoewel homoseksualiteit op zich wel vrij breed wordt aanvaard (zie eerste case), is een 'pride' voor een deel van de Vlamingen een brug te ver. Zelfs bij mensen die zonder probleem een homo als vriend zouden kunnen hebben, staat een behoorlijke groep toch weigerachtig tegenover een pride-optocht. Zeker bij een deel van de jongeren lijken prides slecht te vallen, tot bijna 1 op 3 bij 18-24.

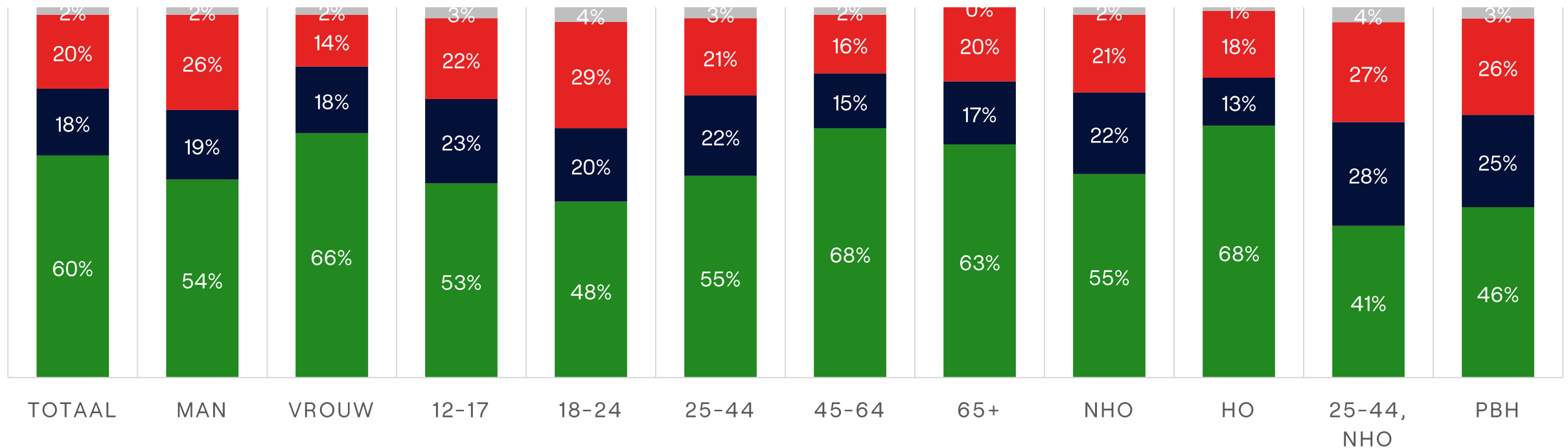

■ Voor mij geen probleem ■ Ik vind dit niet ok ■ Geen mening of antwoord

Ligt moeilijker bij mannen, jongeren en buitenlandse herkomst

PRIDE-MARS IN STEDEN

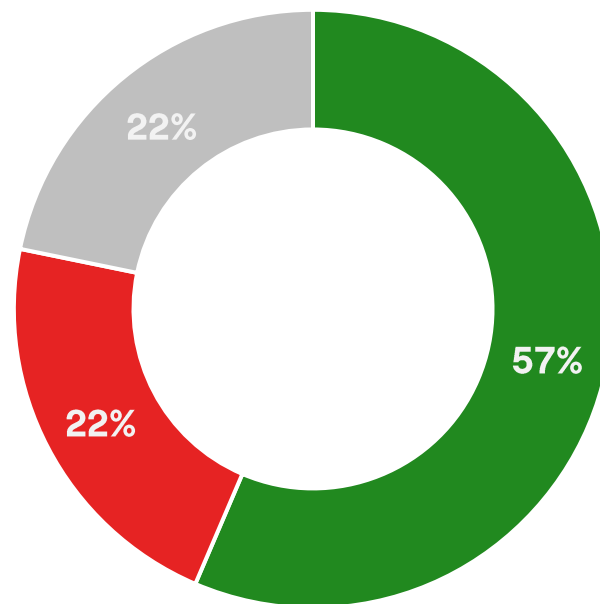
■ Voor mij geen probleem ■ Geen Mening ■ Ik vind dit niet oké ■ Ik antwoord hier liever niet op

Slechts kleine meerderheid vóór lessen op school rond seksuele diversiteit

Waar jongeren dan nog meer problemen mee hebben, zijn lessen op school rond seksuele diversiteit. Bij tieners – die zelf nog op school zitten – vindt 28% dit niet ok. Enkel bij ouderen lijkt hierover een consensus te bestaan, bij andere generaties is dit een polariserend idee. Zelfs bij mensen die in algemene termen geen probleem lijken te hebben met seksuele diversiteit, is er een groep die niet vindt dat scholen hier les over moeten geven.

Lessen rond seksuele diversiteit

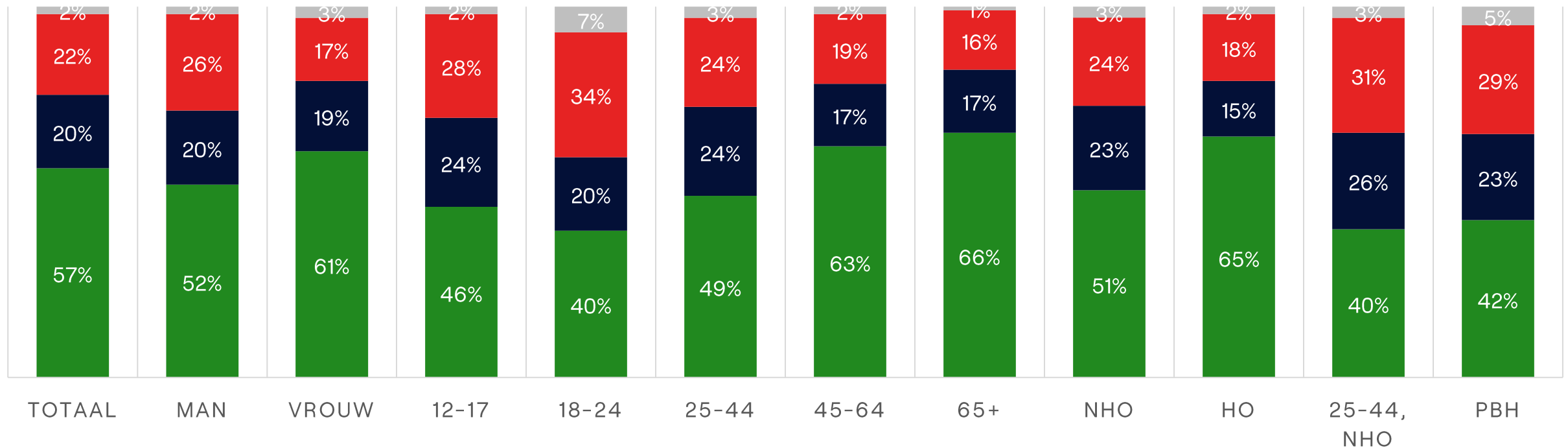

■ Voor mij geen probleem ■ Ik vind dit niet ok ■ Geen mening of antwoord

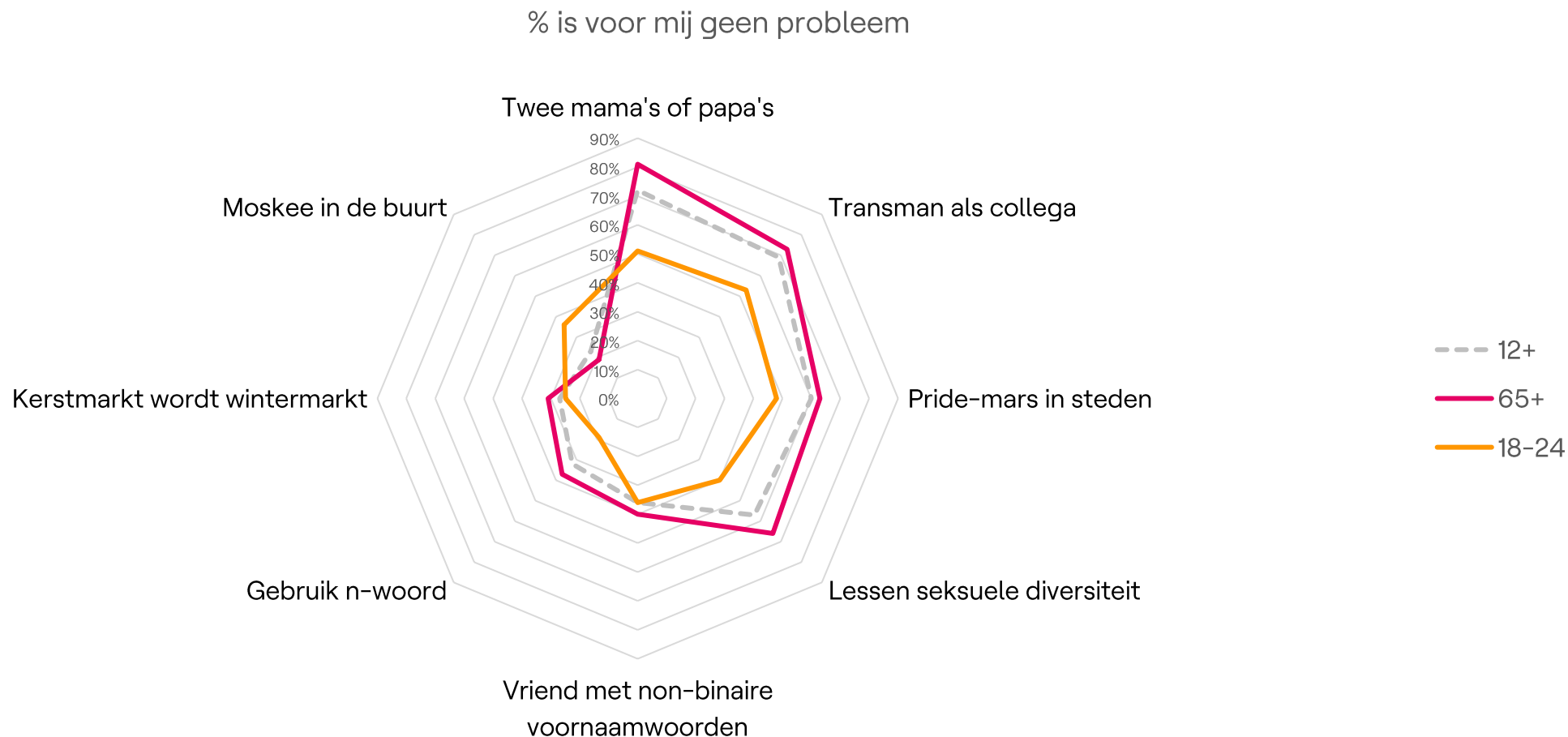
Opvallend: enkel vanaf 45 jaar is een meerderheid hiervoor

LESSEN ROND SEKSUELE DIVERSITEIT

■ Voor mij geen probleem ■ Geen Mening ■ Ik vind dit niet oké ■ Ik antwoord hier liever niet op

65+ hebben minder problemen met gender en seksuele diversiteit, jongeren minder met culturele diversiteit

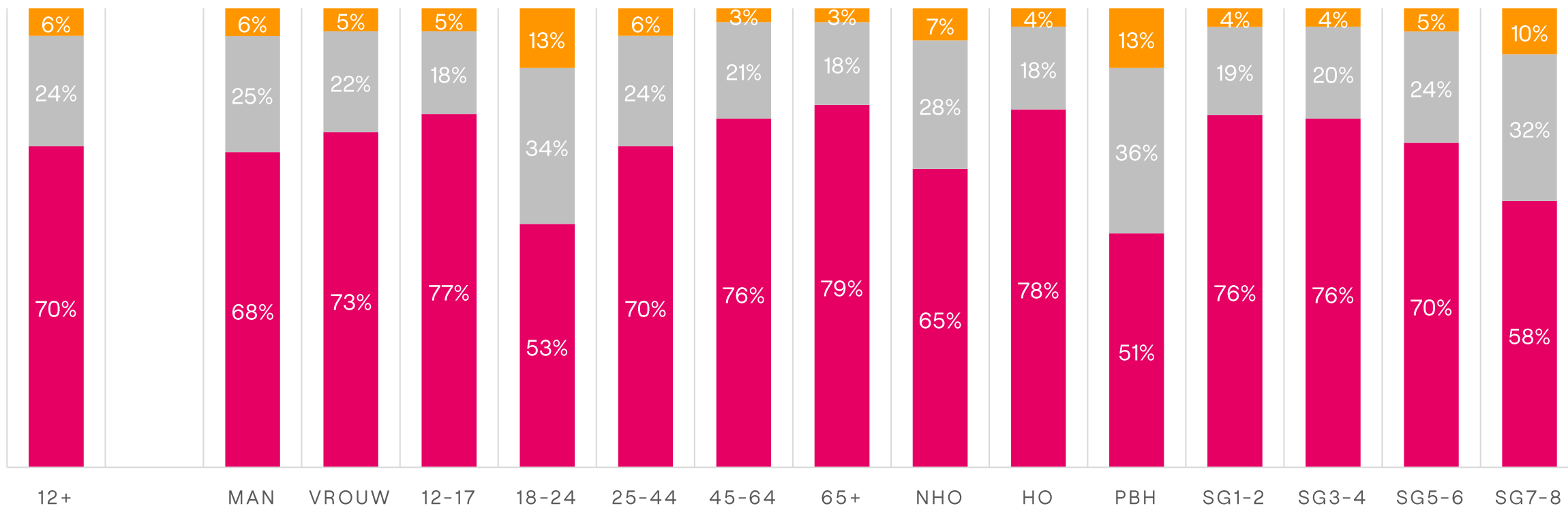
6

De moeilijke relatie tussen bepaalde groepen (jongeren, buitenlandse herkomst) en seksuele diversiteit heeft deels ook te maken met andere, meer conservatieve man/vrouw-beelden bij deze groepen.

Jongeren vinden veel meer dan gemiddeld dat mannen de kostwinners moeten zijn binnen een gezin

TRADE-OFF

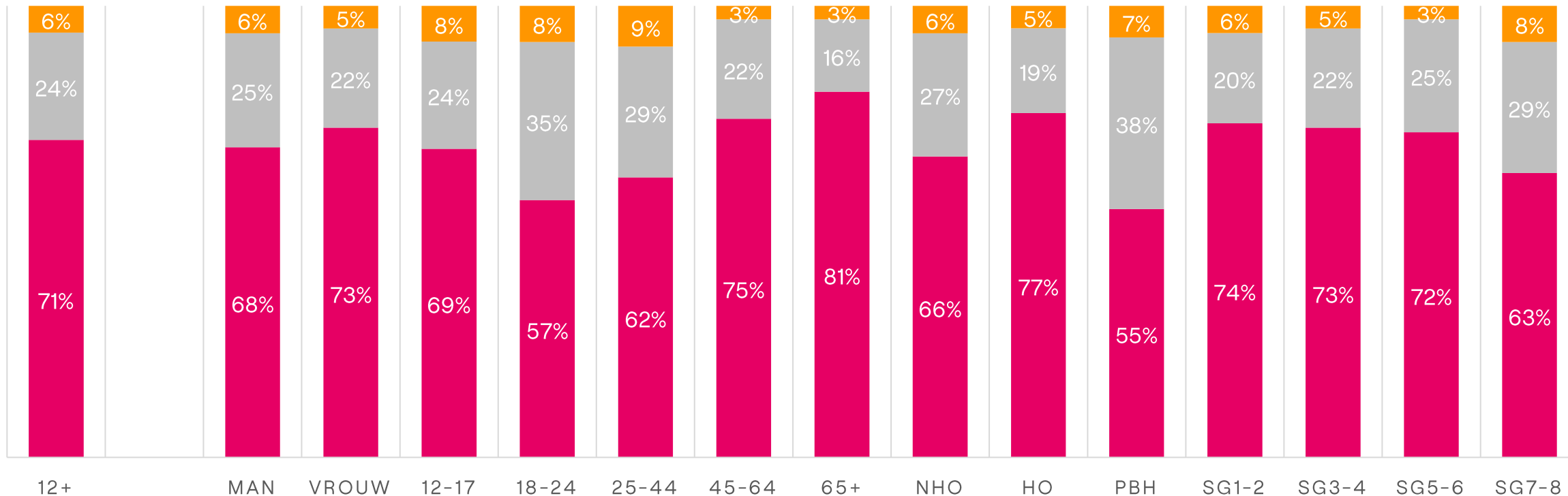
■ Mannen en vrouwen zijn beide kostwinners binnen het gezin   ■ Neutraal   ■ Mannen moeten vooral de kostwinners zijn binnen het gezin.

Ze zijn ook minder overtuigd van gedeelde verantwoordelijkheden bij huishoudelijke of opvoedkundige taken

TRADE-OFF

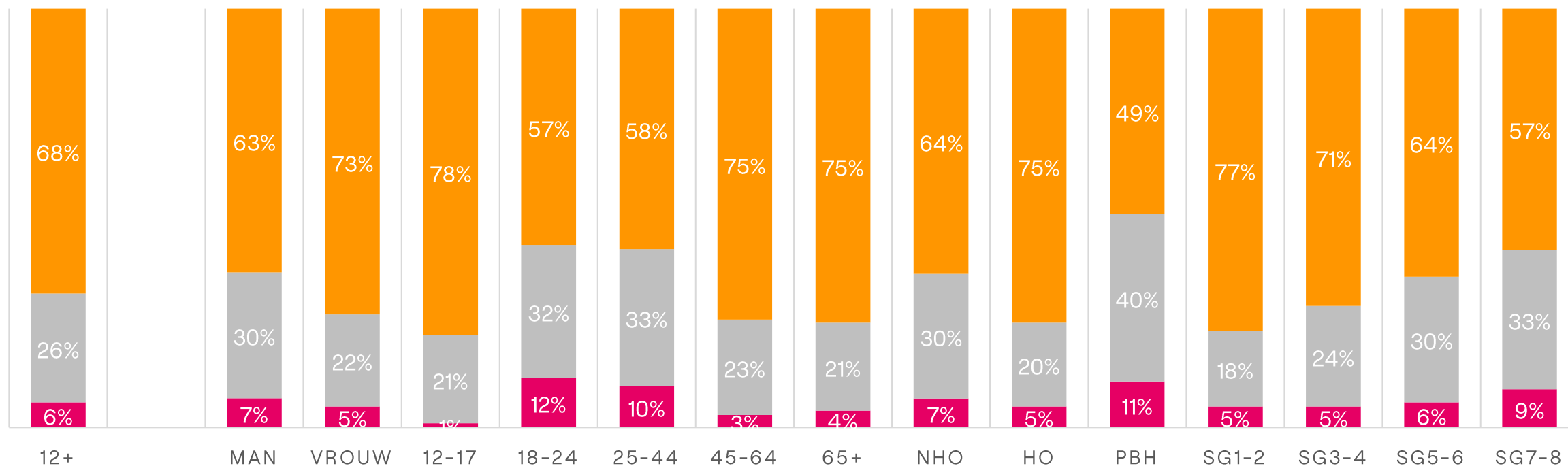
■ Vrouwen zijn diegene die zorgen voor was en plas en opvoeden van de kinderen
 ■ Neutraal
 ■ Mannen en vrouwen zorgen samen voor de kinderen en de was en plas in het gezin

En vinden vaker dat mannen in een relatie meer te zeggen moeten hebben dan vrouwen

TRADE-OFF

■ Mannen hebben net iets meer te zeggen in een relatie dan vrouwen. ■ Neutraal ■ Mannen hebben in een relatie even veel te zeggen als vrouwen.

7

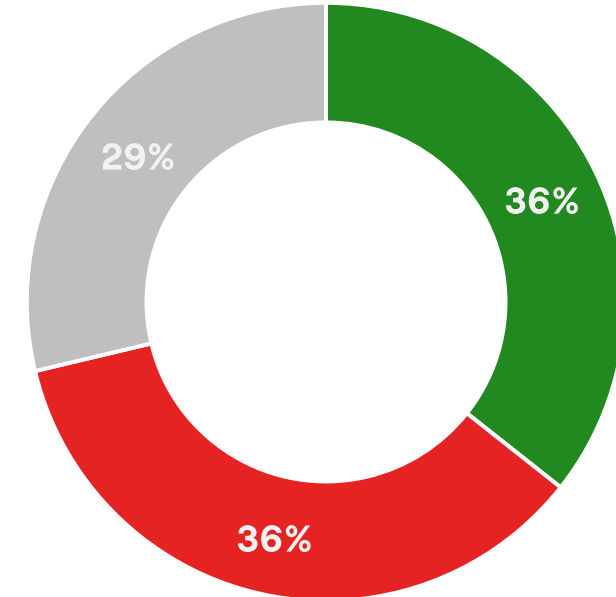
De meest polariserende stellingen gaan over woordgebruik. Mensen tonen zich in algemene termen vaak wel open tegenover diversiteit, zijn ook vaak bereid om specifieke situaties van diversiteit te omarmen, maar het veranderen van bepaald woordgebruik ligt bij veel mensen erg gevoelig, zelfs bij wie op zich geen probleem heeft met diversiteit.

Gebruik van non-binaire voornaamwoorden heeft evenveel voor- als tegenstanders

Het gebruik van bepaalde voornaamwoorden is heel erg polariserend, binnen alle mogelijke doelgroepen. Zelfs bij mensen die heel open staan tegenover genderdiversiteit, roept het gebruik van bepaalde voornaamwoorden best wel wat weerstand op. Eén ding is aanvaarden dat andere genders bestaan, iets anders is het taalgebruik daaraan aanpassen.

Deze keer is het niet zo dat dit bij jongeren moeilijker ligt dan bij ouderen, het verdeelt de opinies overal.

Non-binaire voornaamwoorden

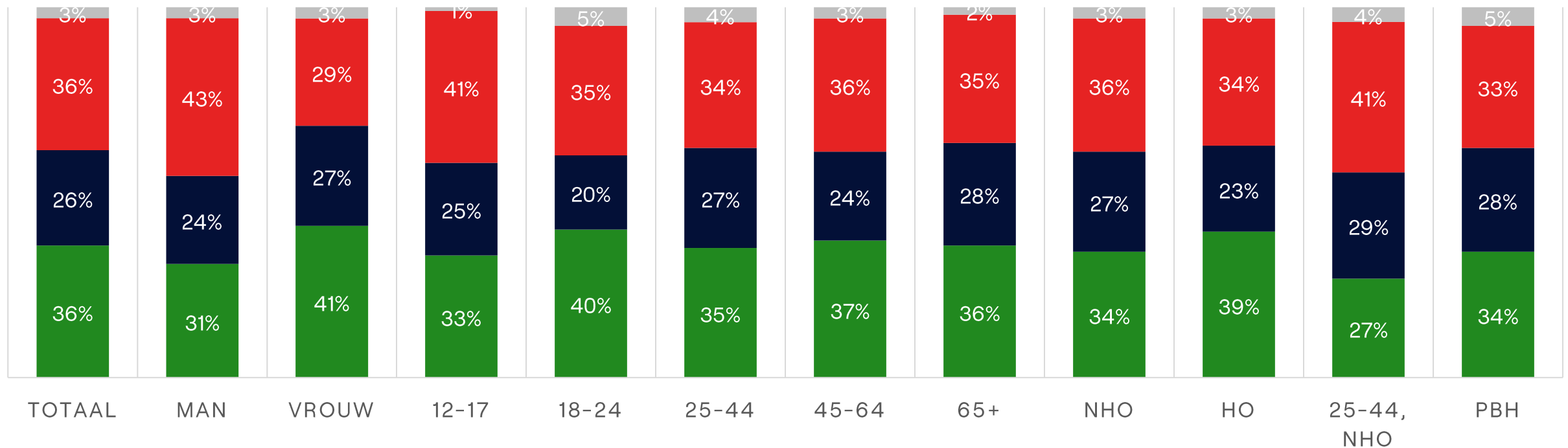

■ Voor mij geen probleem ■ Ik vind dit niet ok ■ Geen mening of antwoord

Polarisering over de hele lijn

VRIEND MET NON-BINAIRE VOORNAAMWOORDEN

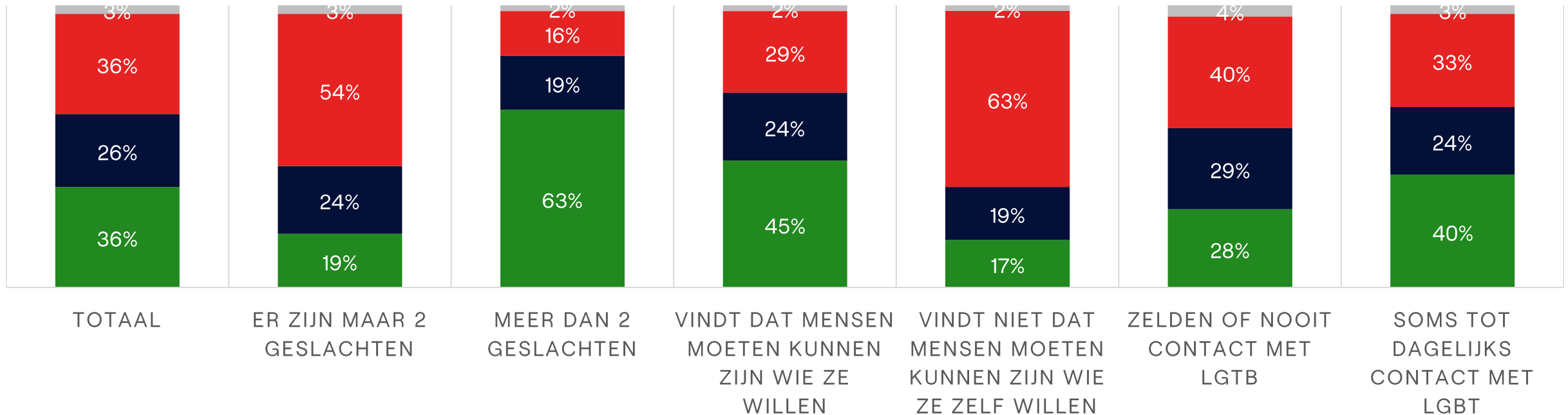
■ Voor mij geen probleem ■ Geen Mening ■ Ik vind dit niet oké ■ Ik antwoord hier liever niet op

Openheid naar bestaan non-binair betekent nog niet openheid naar gebruik voornaamwoorden

VRIEND MET NON-BINAIRE VOORNAAMWOORDEN

■ Voor mij geen probleem ■ Geen Mening ■ Ik vind dit niet oké ■ Ik antwoord hier liever niet op

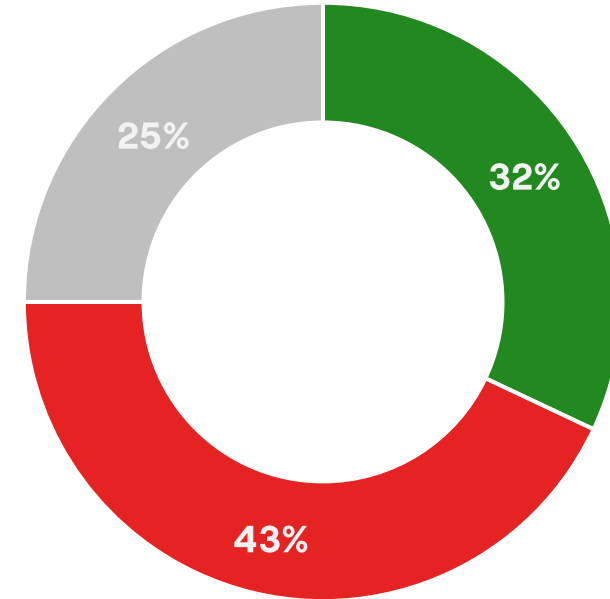

1 op 3 Vlamingen heeft geen probleem met het n-woord

Eerder zagen we al dat openheid ten aanzien van andere mensen zich niet automatisch vertaalt in een aangepast woordgebruik en ook in deze case zien we dat terug.

Veel Vlamingen (zeker bij de wat oudere generaties) zien geen graten in het gebruik van het n-woord. Bij wie zich zo al niet goed voelt bij de aanwezigheid van andere culturen, is het n-woord weinig gecontesteerd, maar zelfs bij wie wel openstaat tegenover de multiculturele samenleving is er een grote groep die vindt dat het n-woord (toch in de context van deze case) moet kunnen.

Gebruik N-woord

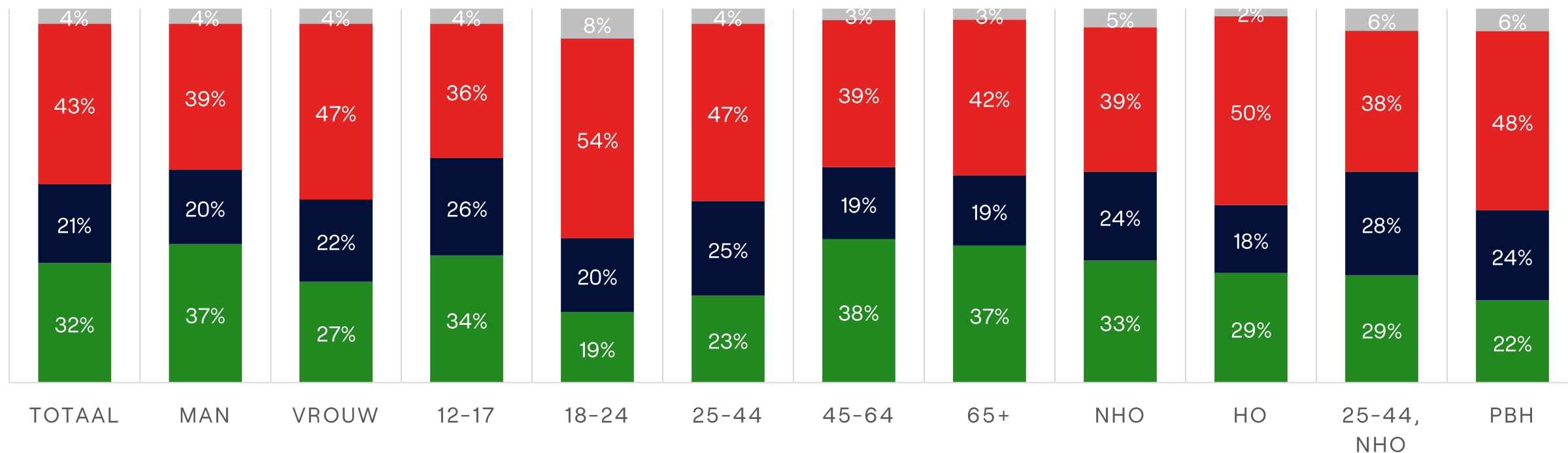

■ Voor mij geen probleem ■ Ik vind dit niet ok ■ Geen mening of antwoord

De weerstand is het grootst bij jongeren (18-24), terwijl oudere generaties minder een probleem lijken te hebben met het n-woord

GEBRUIK N-WOORD

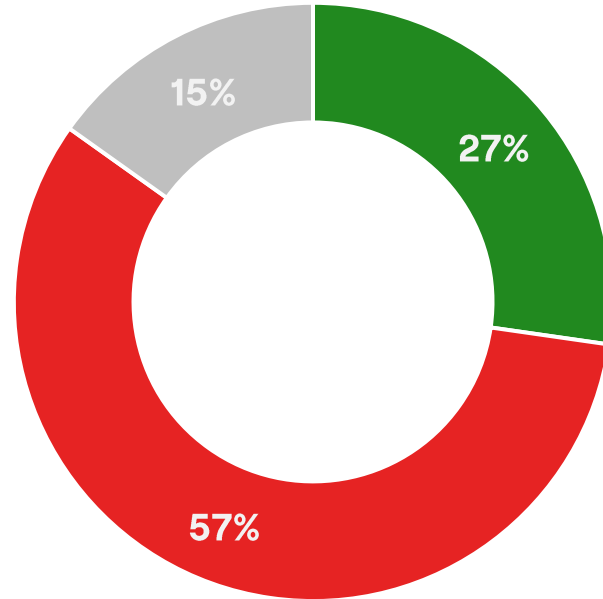
■ Voor mij geen probleem ■ Geen Mening ■ Ik vind dit niet oké ■ Ik antwoord hier liever niet op

Meeste Vlamingen vinden dat een kerstmarkt een kerstmarkt moet blijven

Opnieuw zorgt het gebruik van bepaalde woorden voor veel weerstand. De tendensen om kerstmarkten van naam te veranderen in iets dat inclusiever lijkt, kan niet op veel begrip rekenen bij de Vlaming.

Kerstmarkt wordt wintermarkt

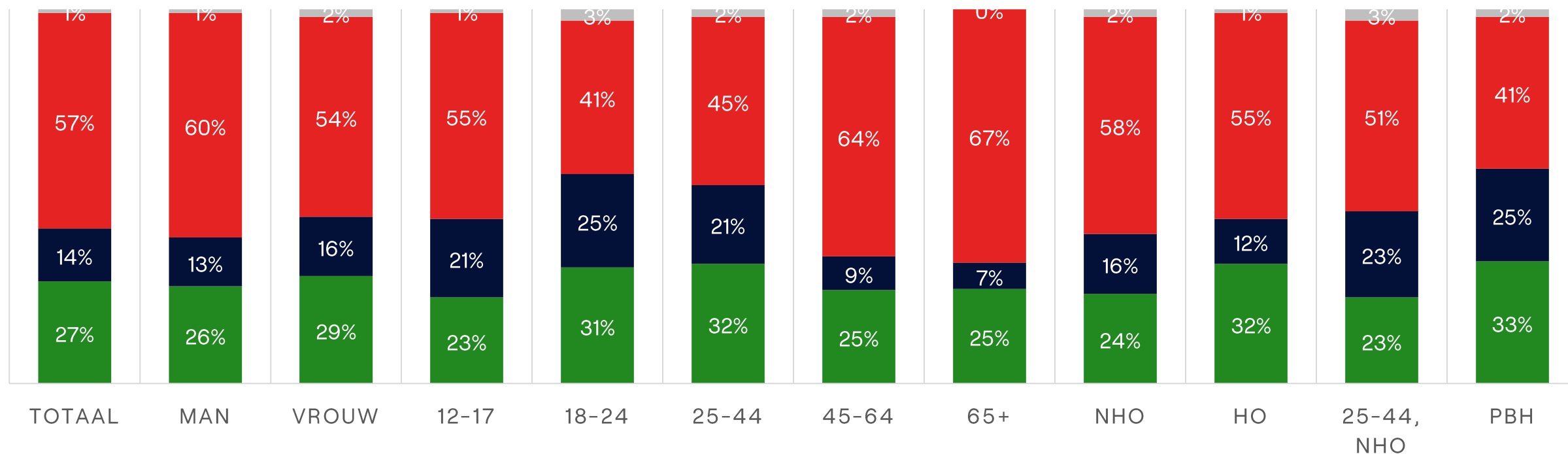

■ Voor mij geen probleem ■ Ik vind dit niet ok ■ Geen mening of antwoord

Vooral oudere generaties staan weigerachtig tegen het veranderen van de benaming 'kerstmarkt'

KERSTMARKT WORDT WINTERMARKT

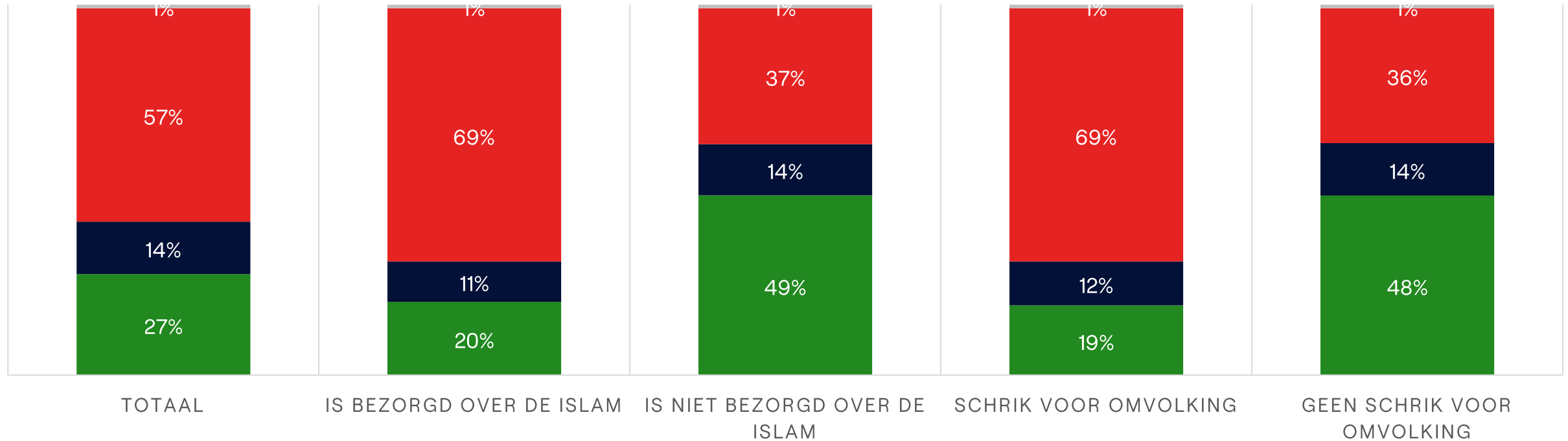
■ Voor mij geen probleem ■ Geen Mening ■ Ik vind dit niet oké ■ Ik antwoord hier liever niet op

Correleert heel sterk met ruimere houding tegenover culturele/religieuze diversiteit

KERSTMARKT WORDT WINTERMARKT

■ Voor mij geen probleem ■ Geen Mening ■ Ik vind dit niet oké ■ Ik antwoord hier liever niet op

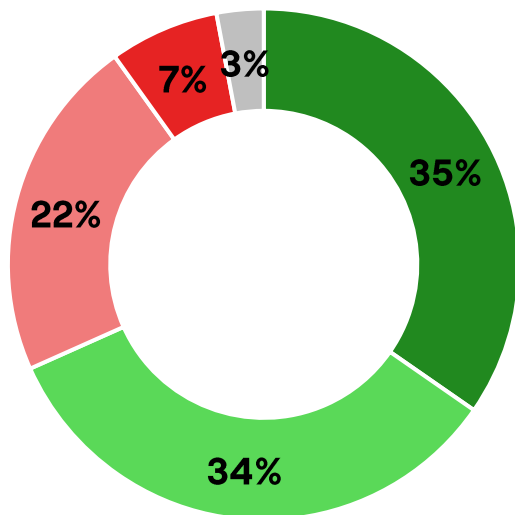

8

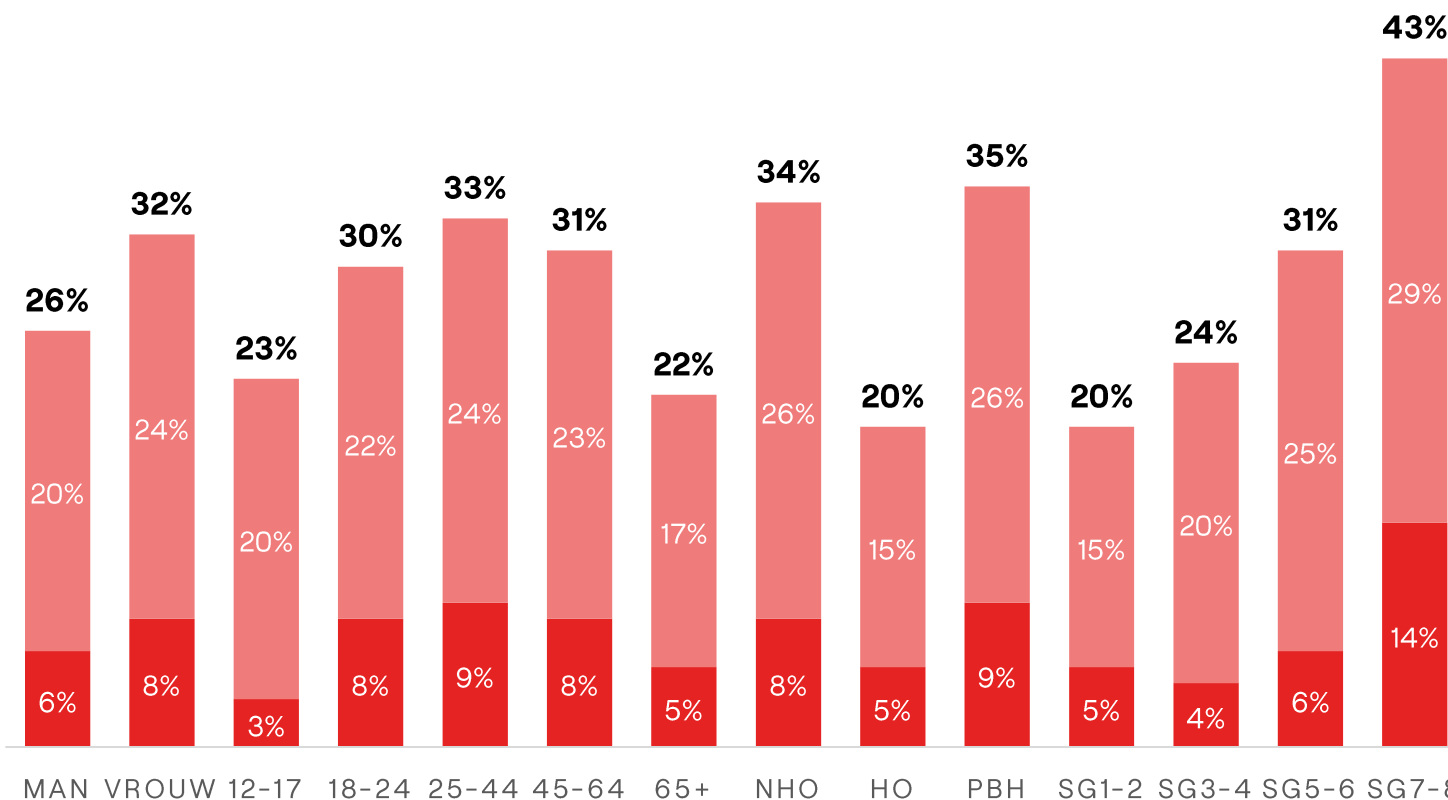
Veel mensen kunnen niet sparen, terwijl spaargeld vaak erg belangrijk is om niet in ergere financiële problemen te belanden. Sommige problemen die in het nieuws komen, zijn dan ook voor veel mensen problemen die ze maar al te graag zouden hebben: lage spaarrentes, rechten van mensen die op vakantie gaan, hogere BTW op pretparken of festivals,...

Ongeveer 30% van de Vlamingen haalt soms niet het einde van de maand

Kom je rond?

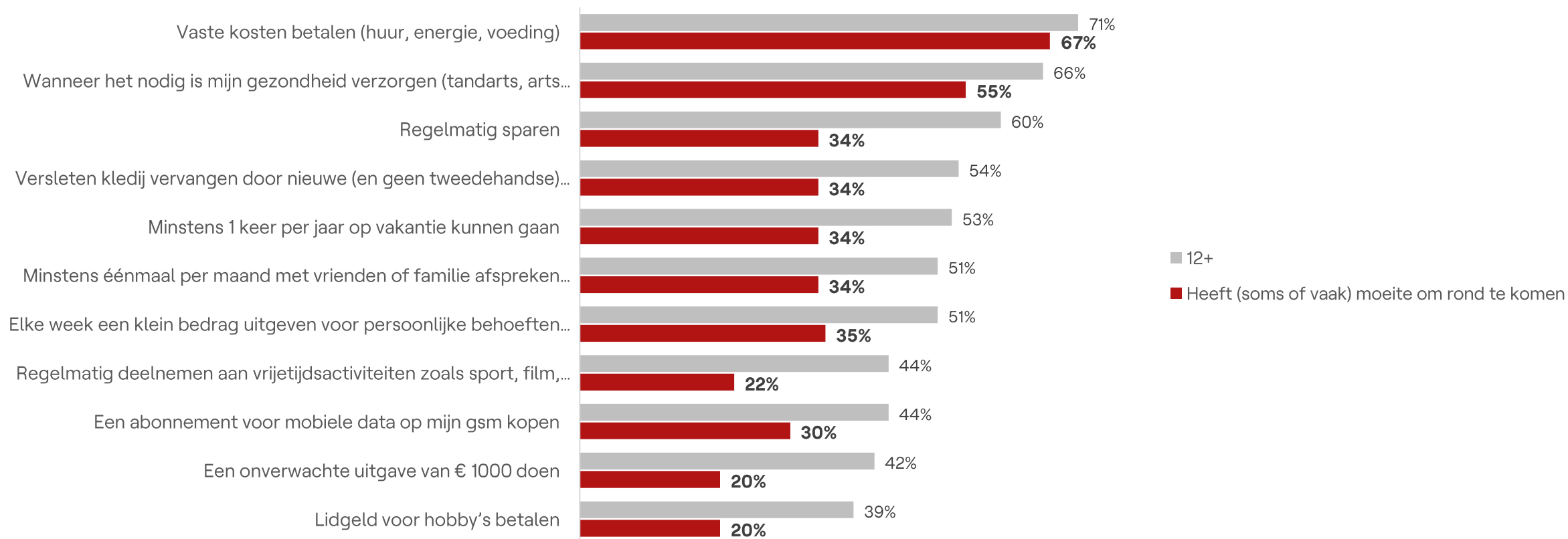
- Ja, altijd
- Ja, vaak
- Neen, soms niet
- Neen, vaak niet
- Ik antwoord hier liever niet op

Bij 25-44, NHO redt 43% het (soms) niet

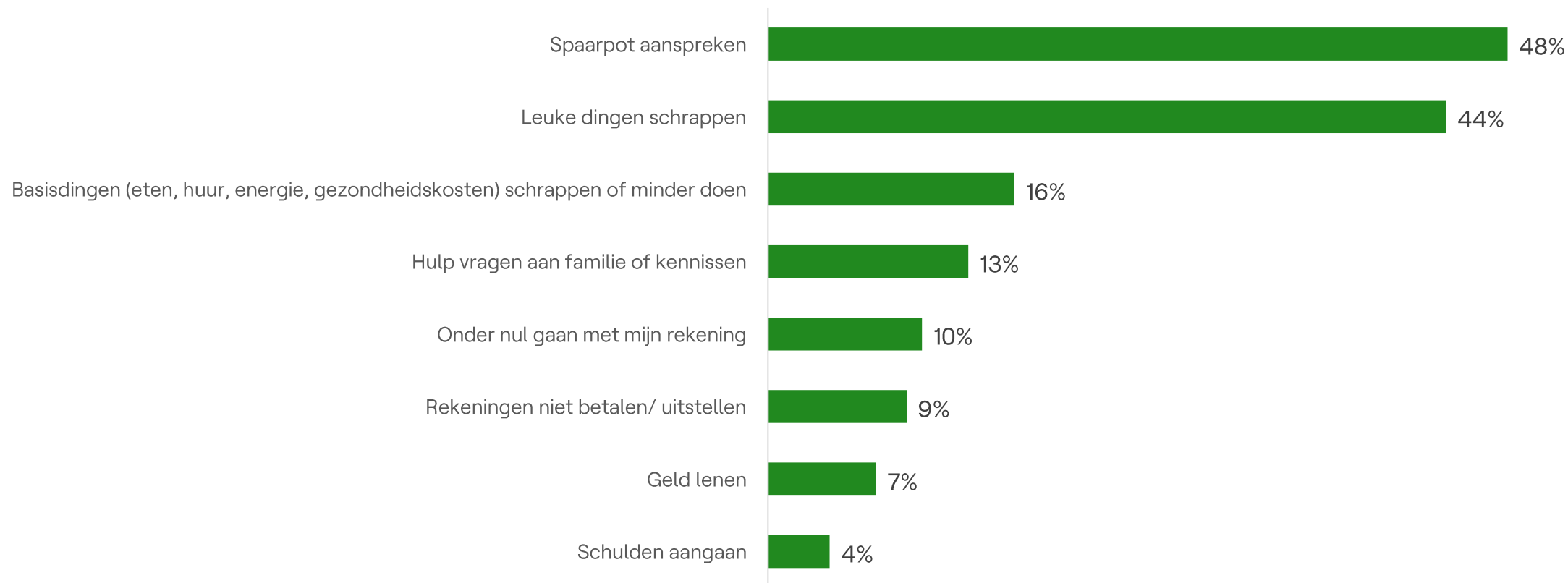
Niet rondkomen = na de vaste basiskosten blijft niet veel over. Grootste kloof op vlak van sparen, vrije tijd en onverwachte uitgaven

Wat kunnen mensen WEL doen met hun geld

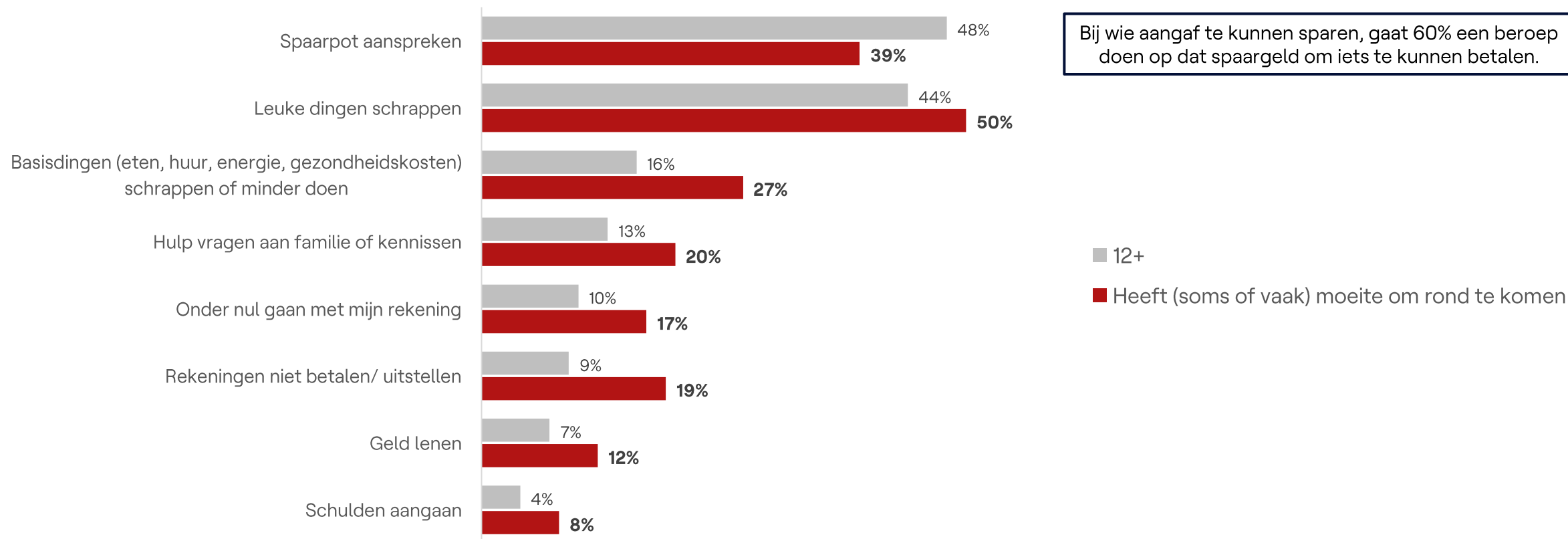
Wanneer er (wat) geld tekort is, zijn de twee belangrijkste strategieën: spaargeld gebruiken of leuke dingen schrappen

Wat doen mensen als ze niet genoeg hebben?

Wie het financieel moeilijk heeft, heeft vaak weinig spaargeld en moeten dus vaker besparen op basiskosten of rekening niet betalen

Wat doen mensen als ze niet genoeg hebben?

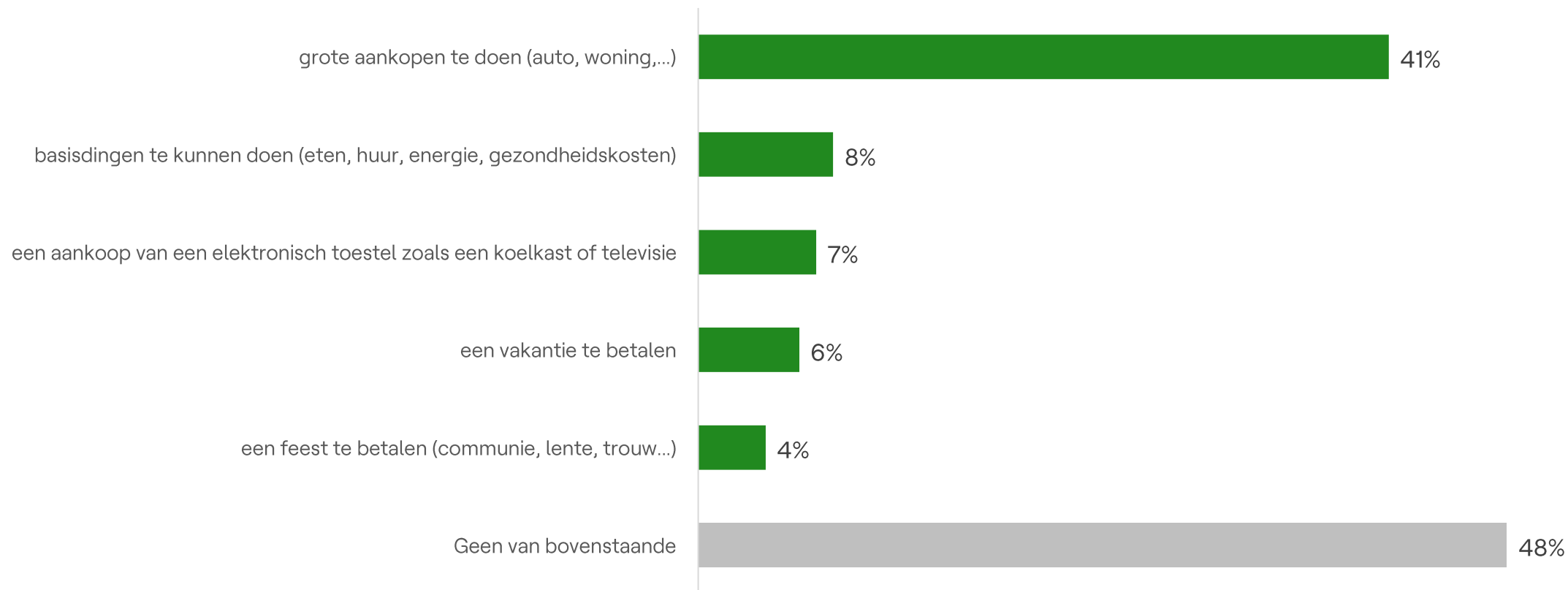

9

Mensen lenen soms geld voor dingen die voor de meeste Vlamingen evident zijn (een feest geven, op reis gaan, soms zelfs voor basiskosten te betalen).

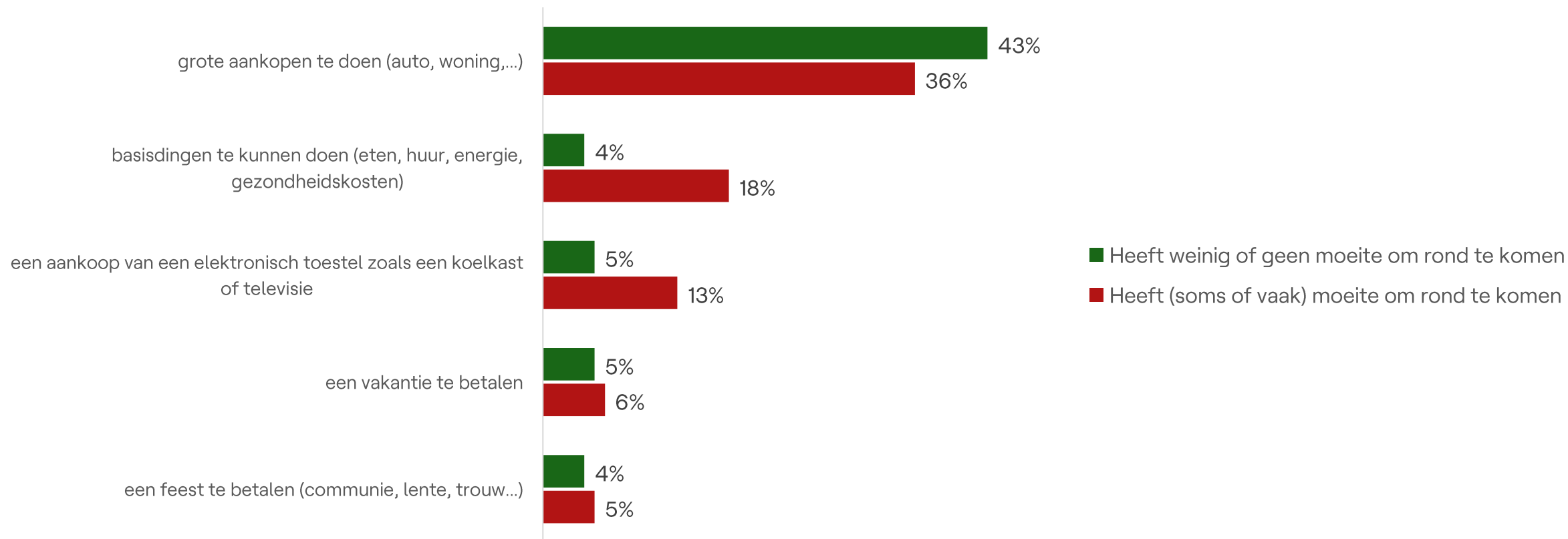
Gemiddelde Vlaming gaat niet vaak geld lenen, enkel voor hele grote aankopen (woning, huis)

Heb je al eens geld geleend om...?

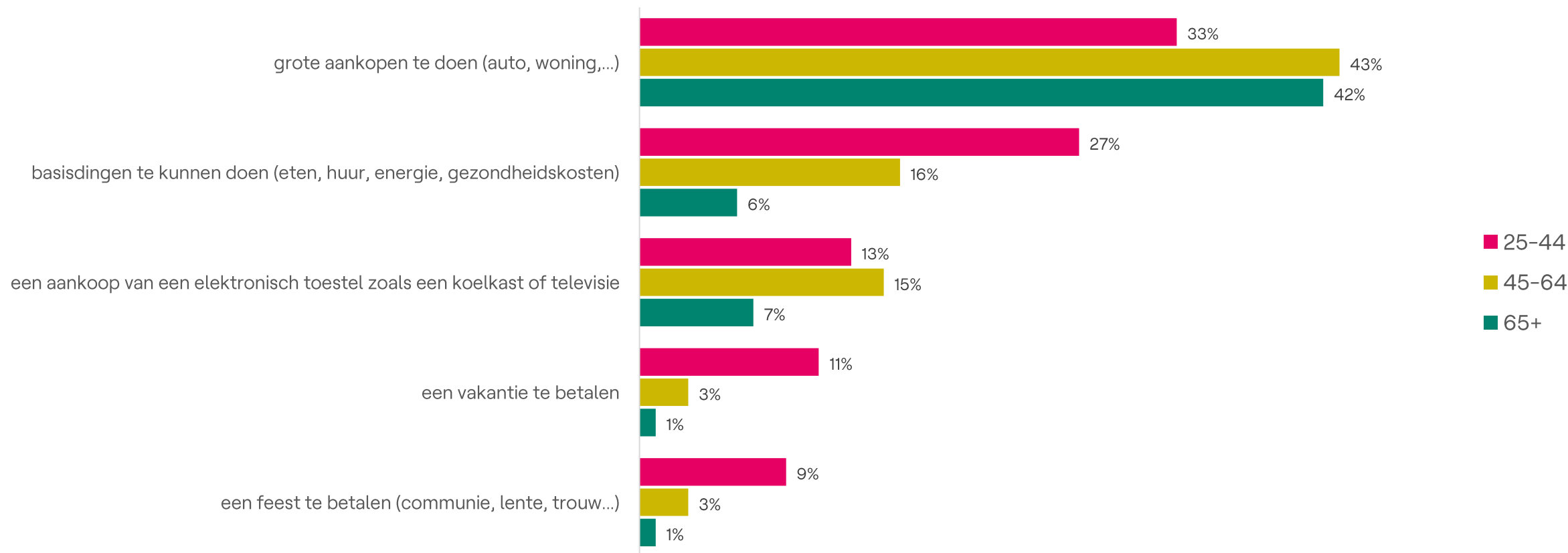
Maar wie moeilijk rondkomt, leent soms wel geld voor basisdingen. En minder voor grote aankopen (die ze gewoon niet doen)

Heb je al eens geld geleend om...?

Oudere generaties gaan enkel lenen voor grote aankopen, jongere generaties vaker ook voor andere redenen

Hebben mensen die niet rond komen al eens geld geleend om...?

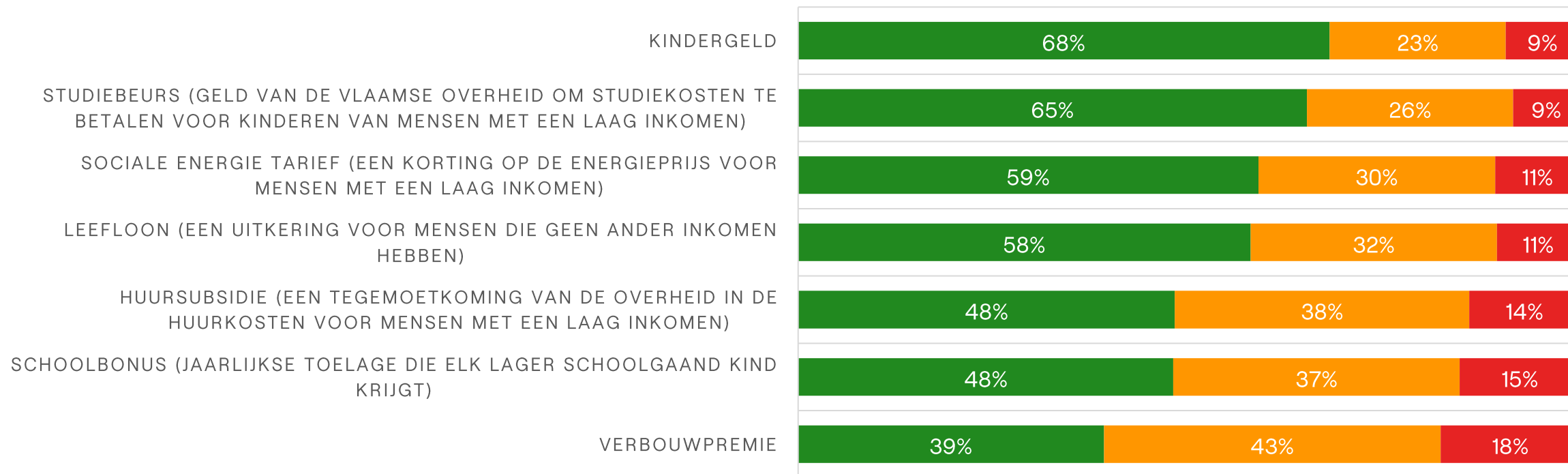
10

**Meerderheid Vlamingen vindt dat schoolbonus of verbouwpremie mag verdwijnen (ook al zijn ze belangrijk).
Wel veel steun voor andere steunmaatregelen.**

Kindergeld, studiebeurs, sociale energie tarief en leefloon zijn zaken die men blijft verwachten van de overheid.

WAT MOET DE OVERHEID BLIJVEN DOEN VOOR MENSEN?

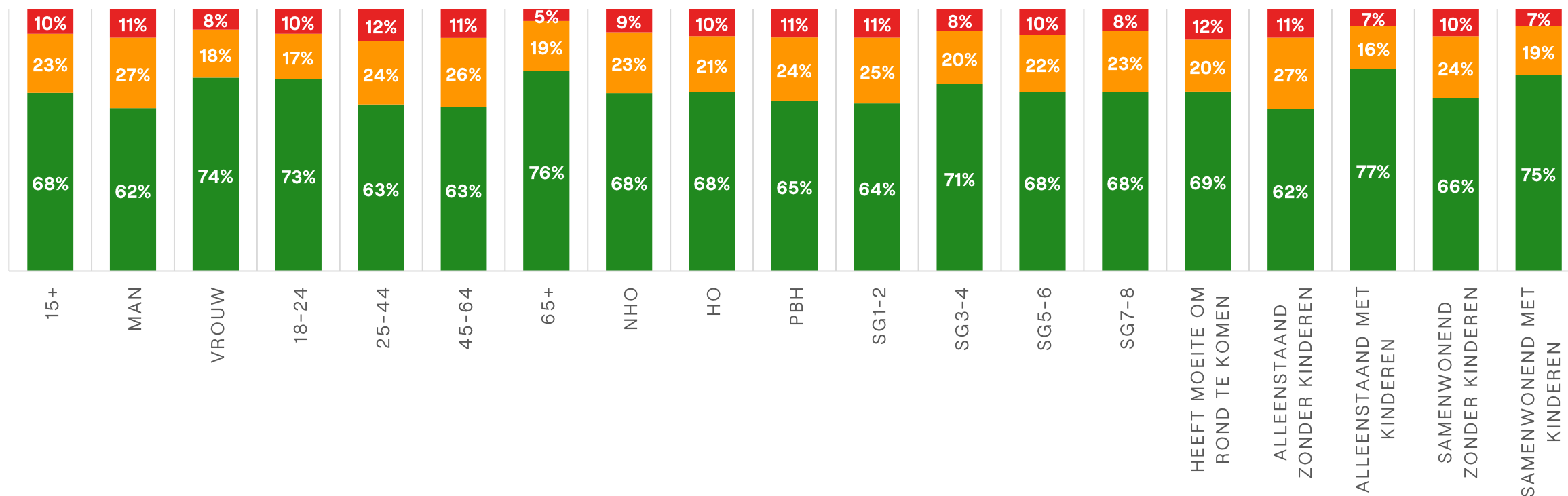
■ Belangrijk en moet de overheid blijven voorzien   ■ Belangrijk maar kan geschrapt worden   ■ Niet belangrijk

Brede steun voor kindergeld: sterkst bij mensen met kinderen

KINDERGELD

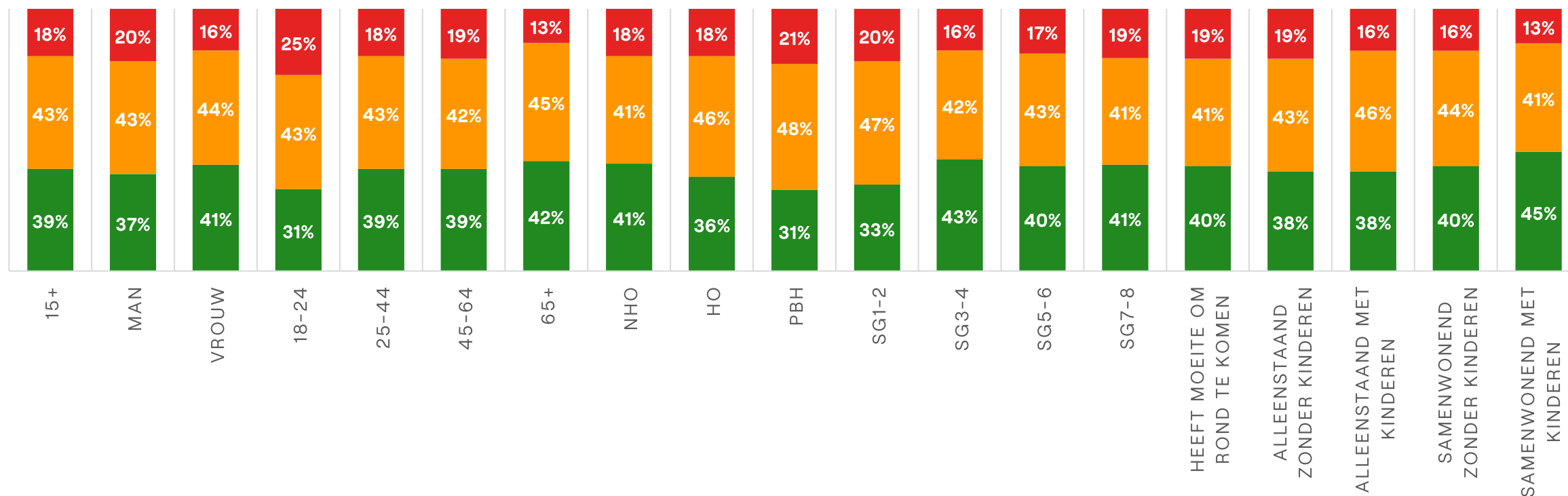
■ Belangrijk en moet de overheid blijven voorzien   ■ Belangrijk maar kan geschrapt worden   ■ Niet belangrijk

Beperkter draagvlak voor behoud verbouwpremies

VERBOUWPREMIE

■ Belangrijk en moet de overheid blijven voorzien   ■ Belangrijk maar kan geschrapt worden   ■ Niet belangrijk

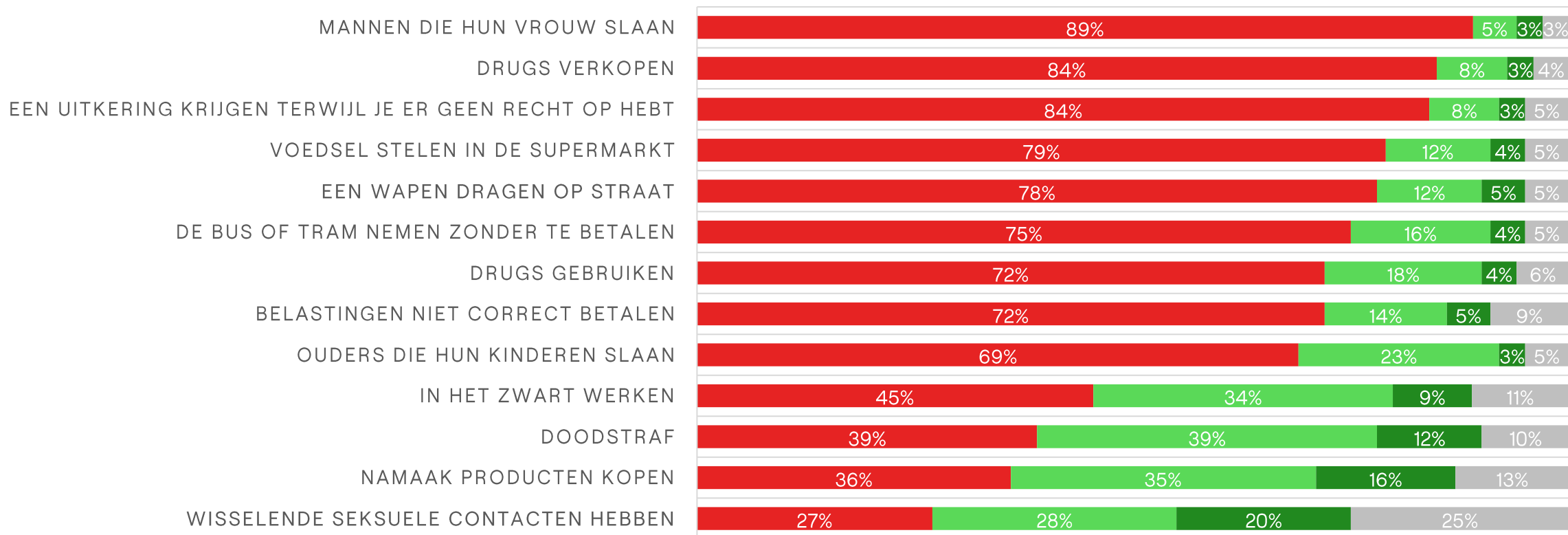
11

Moreel kompas van jongeren wijkt op veel vlakken af van dat van andere generaties. Lijken bv. toleranter voor vormen van geweld.

Wat mag voor de gemiddelde Vlaming? Wel: zwartwerk of namaak kopen, niet: zwartrijden of onterechte uitkeringen

STELLINGEN

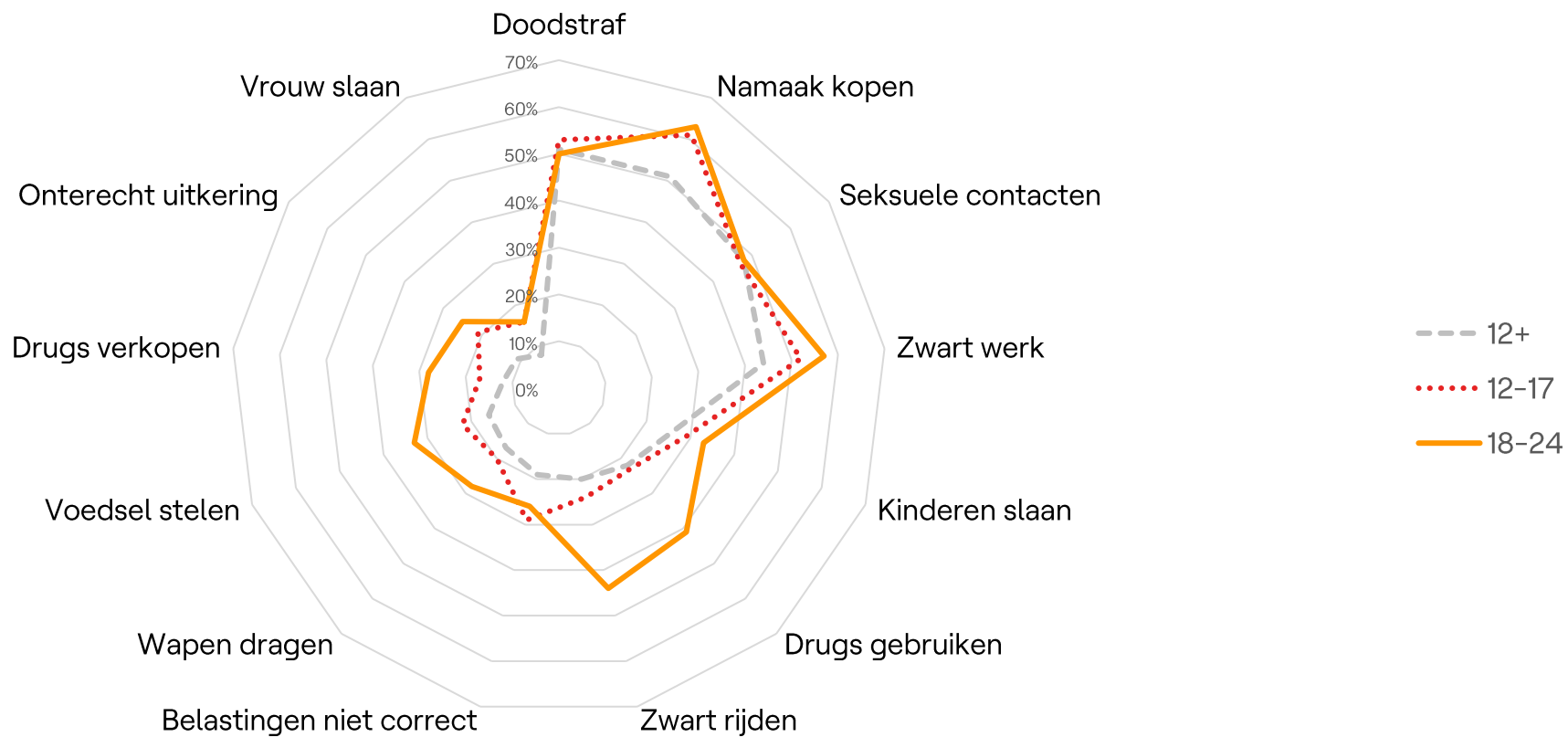
■ Mag nooit
 ■ Mag soms
 ■ Mag altijd
 ■ Ik heb daar geen mening over

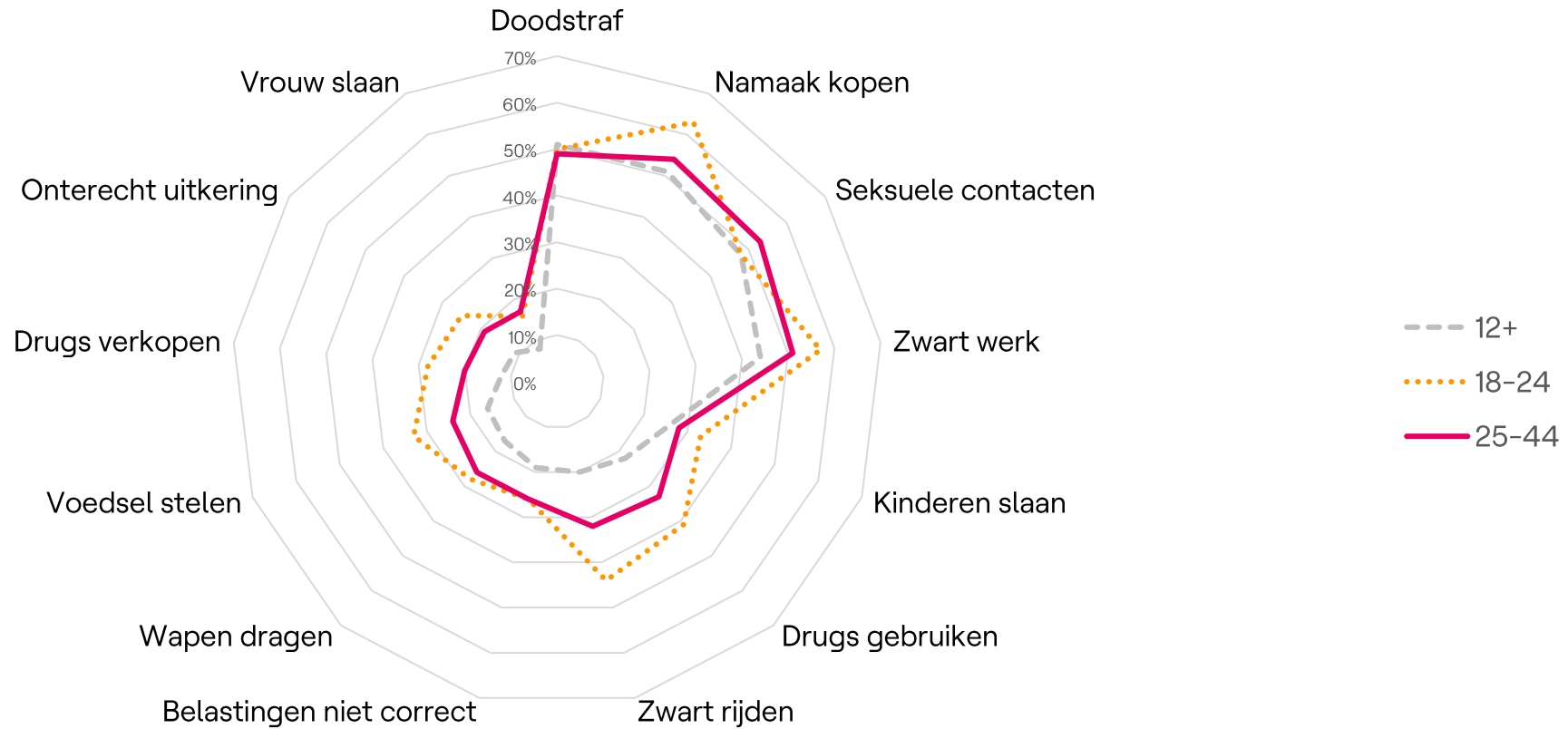
Moreel kompas 12-17 wijkt niet erg af van gemiddelde. Zijn iets permissiever op sommige vlakken (zoals namaakproducten kopen)

18-24: zeer permissief op vlak van zwartrijden en drugs (zowel gebruiken als verkopen)

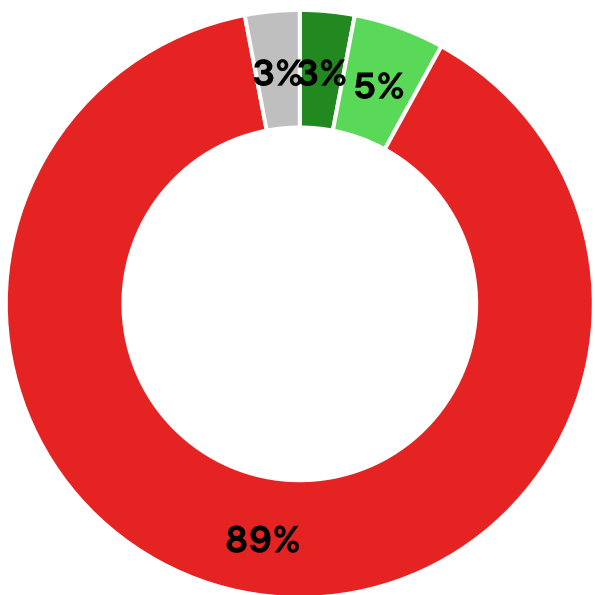

Daarna weer minder permissief, behalve inzake seks

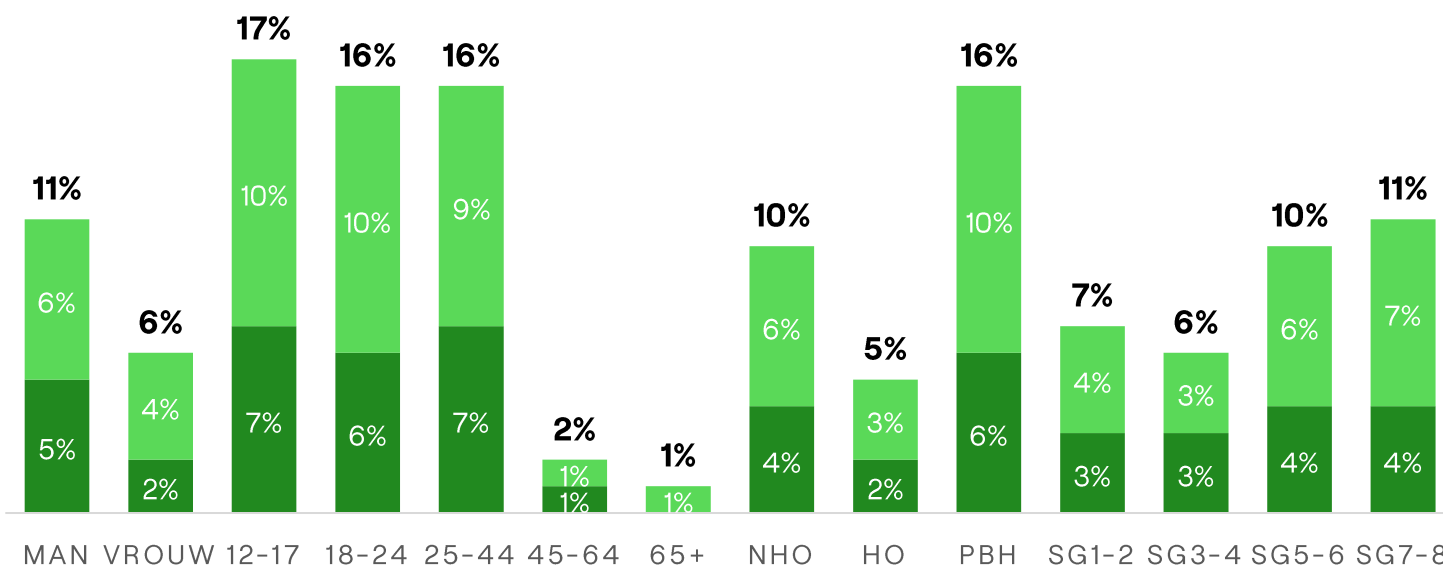

1 op 6 jongeren kan zich blijkbaar een situatie inbeelden waarin een man zijn vrouw mag slaan. Bij ouderen is dit absoluut 'not done'

Man slaat zijn vrouw

■ Mag altijd ■ Mag soms ■ Mag nooit ■ Geen mening

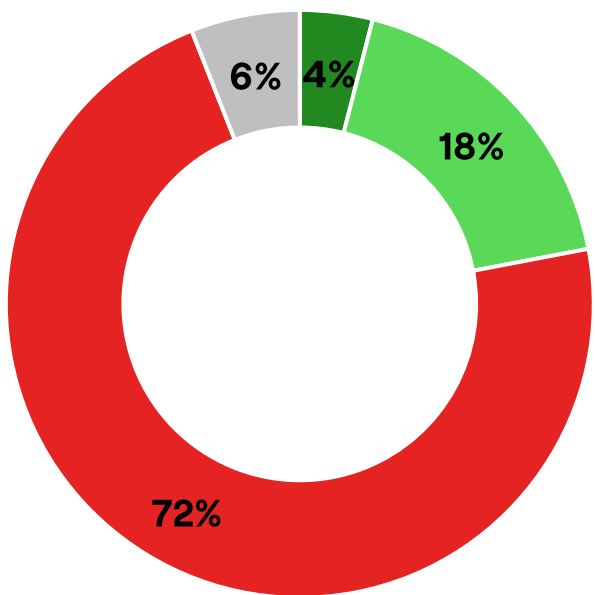

12

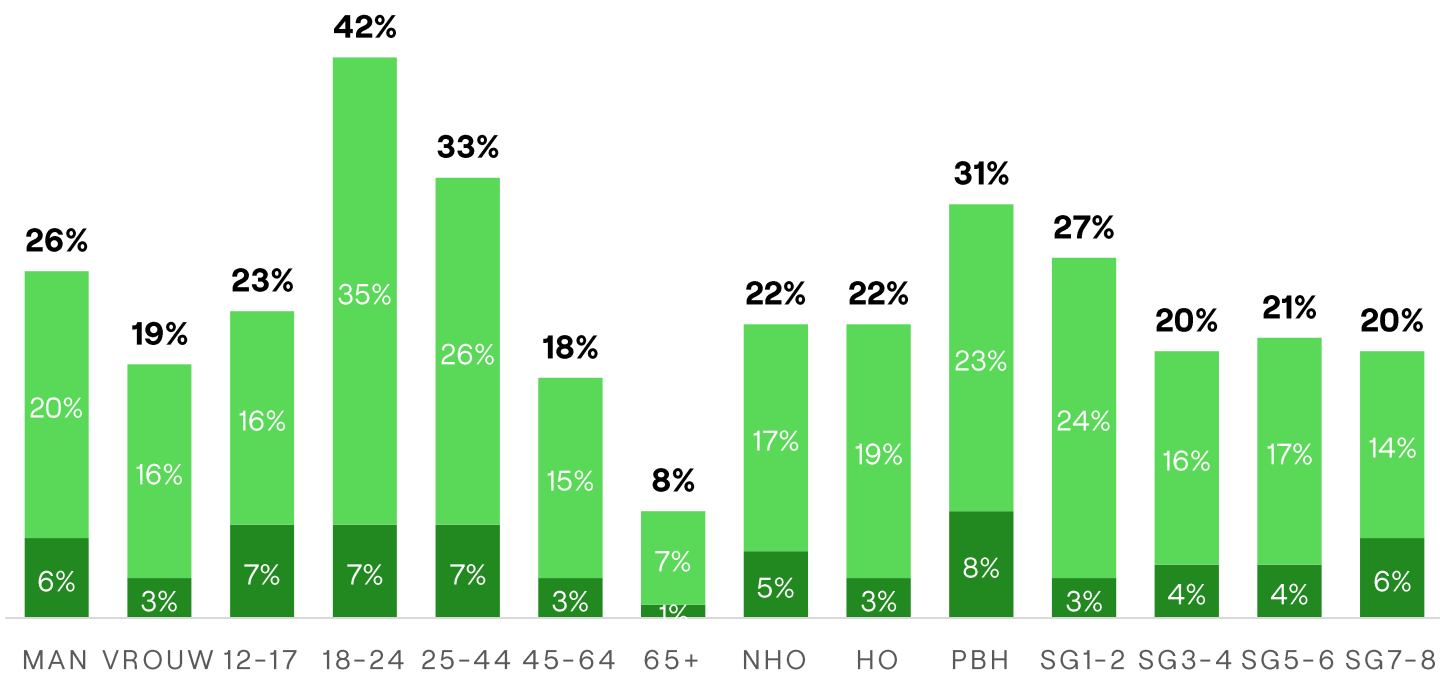
**Weinig consequente houding t.a.v. drugs: gebruiken wel,
verkopen niet. Met duidelijke leeftijds- en
klasseverschillen**

Meer draagvlak voor druggebruik bij mannen, jongeren (18-24), PBH en hoogste sociale groepen

Drugs gebruiken

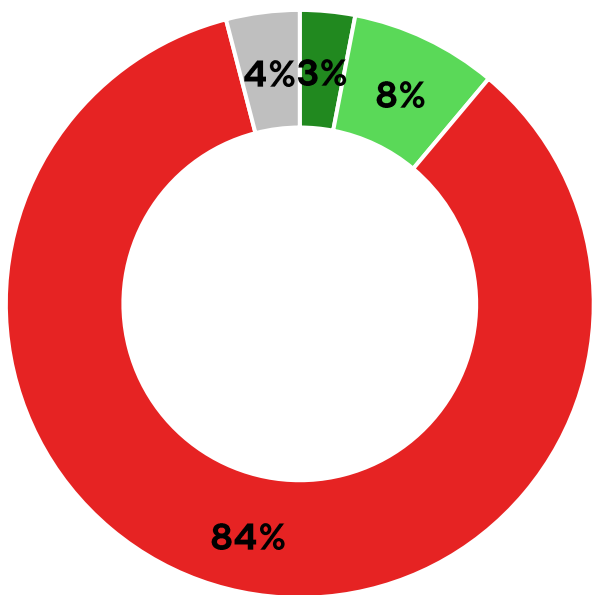

■ Mag altijd ■ Mag soms ■ Mag nooit ■ Geen mening

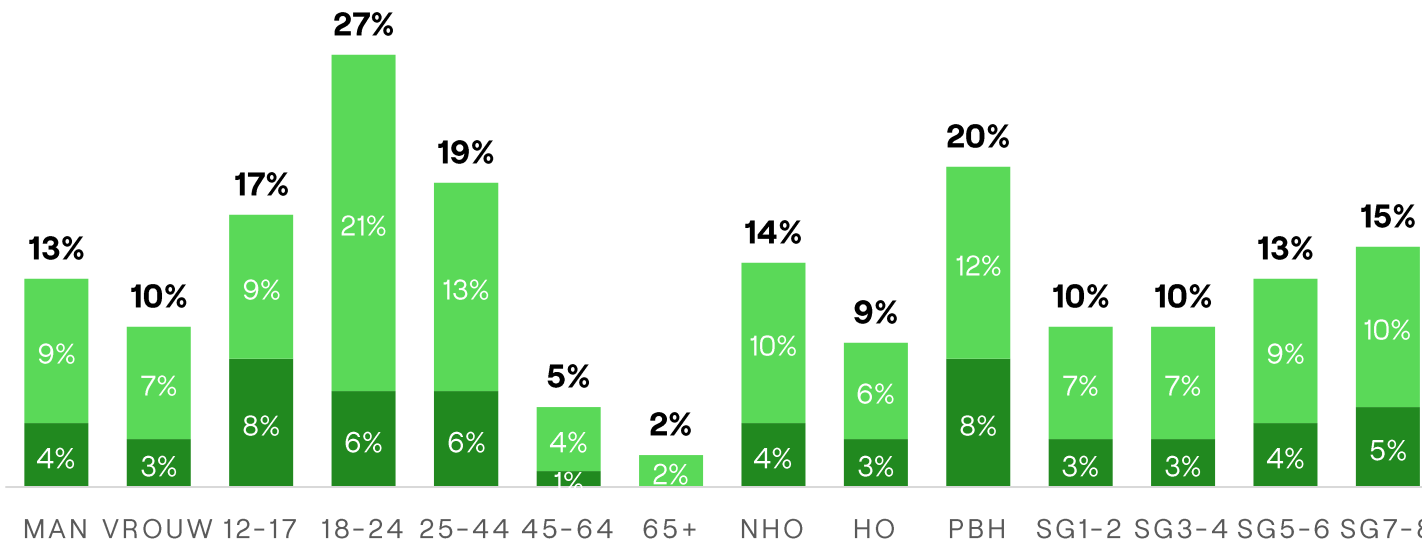

Minder draagvlak voor verkoop. Consequent? Van wie vindt dat drugsgebruik (soms) mag, vindt 55% dat drugs verkopen nooit mag.

Drugs verkopen

■ Mag altijd ■ Mag soms ■ Mag nooit ■ Geen mening

Drugsgebruik meer aanvaard binnen hoogste klassen, drugverkoop binnen laagste. Hoogste sociale groepen zijn minst consequent.

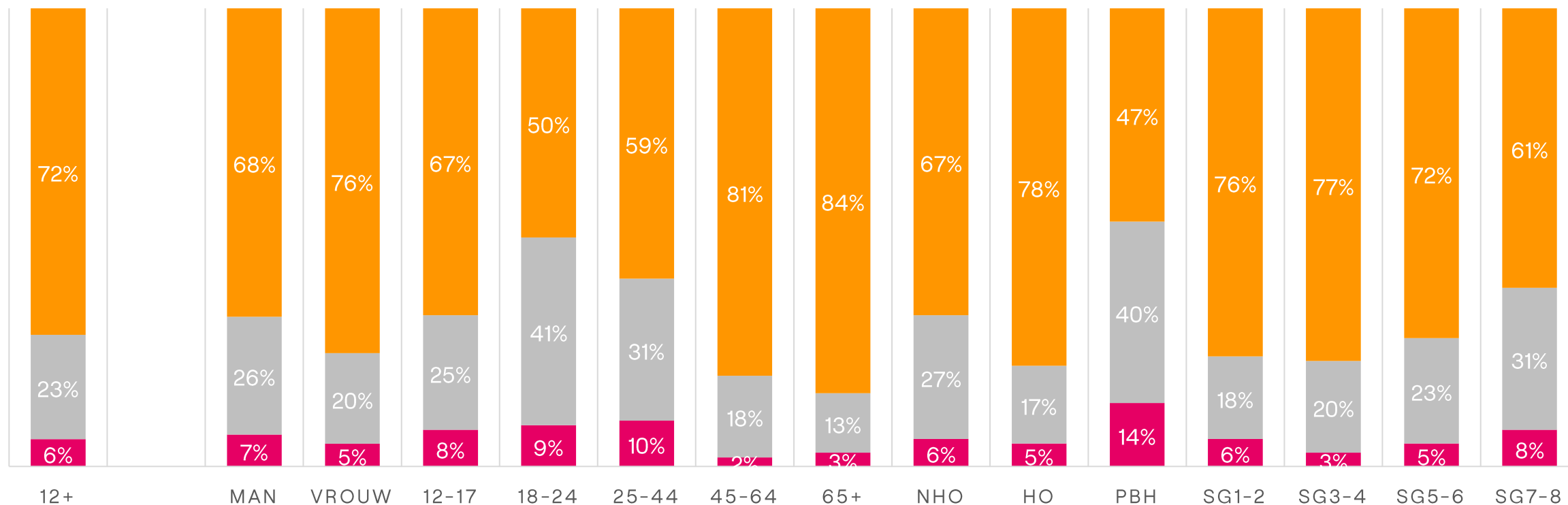
13

Ouderen staan veel meer open voor ethische thema's als abortus en euthanasie dan jongeren.

Euthanasie is vrij goed aanvaard (zeker bij ouderen). Bij buitenlandse herkomst wel wat meer weerstand

TRADE-OFF

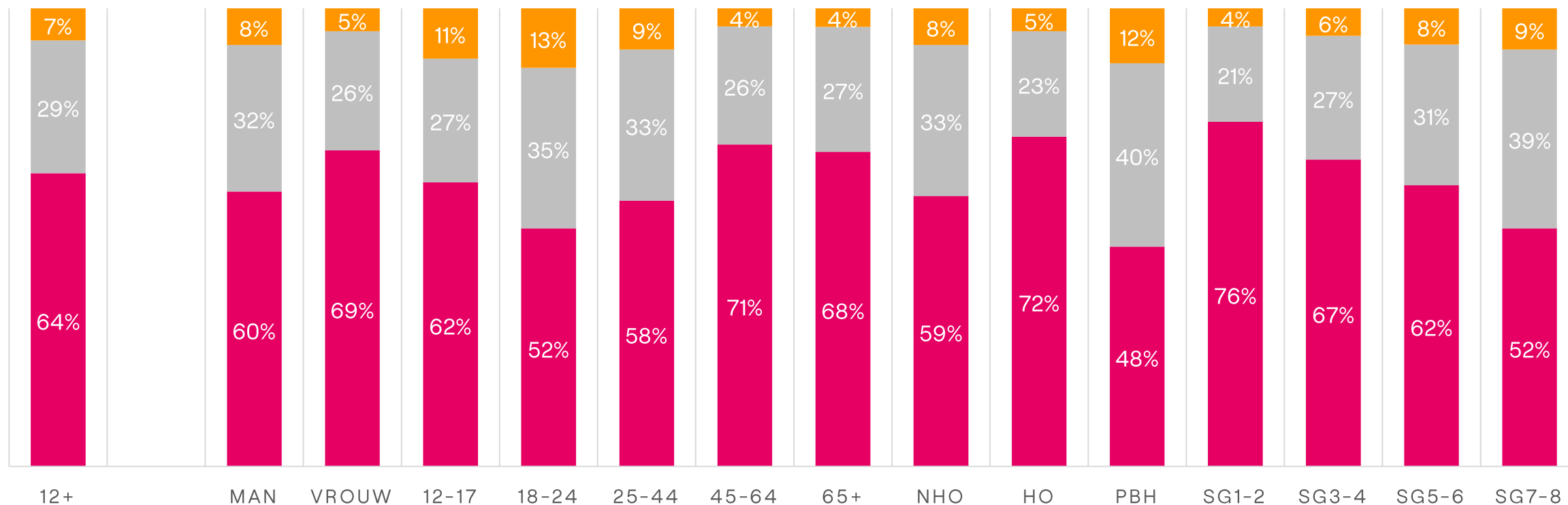
■ Euthanasie zou verboden moeten zijn ■ Neutraal ■ Euthanasie moet kunnen in onze samenleving

Ook abortus is breed aanvaard, ook dit ligt echter moeilijker bij jongeren en buitenlandse herkomst

TRADE-OFF

■ Abortus moet kunnen ■ Neutraal ■ Abortus mag niet

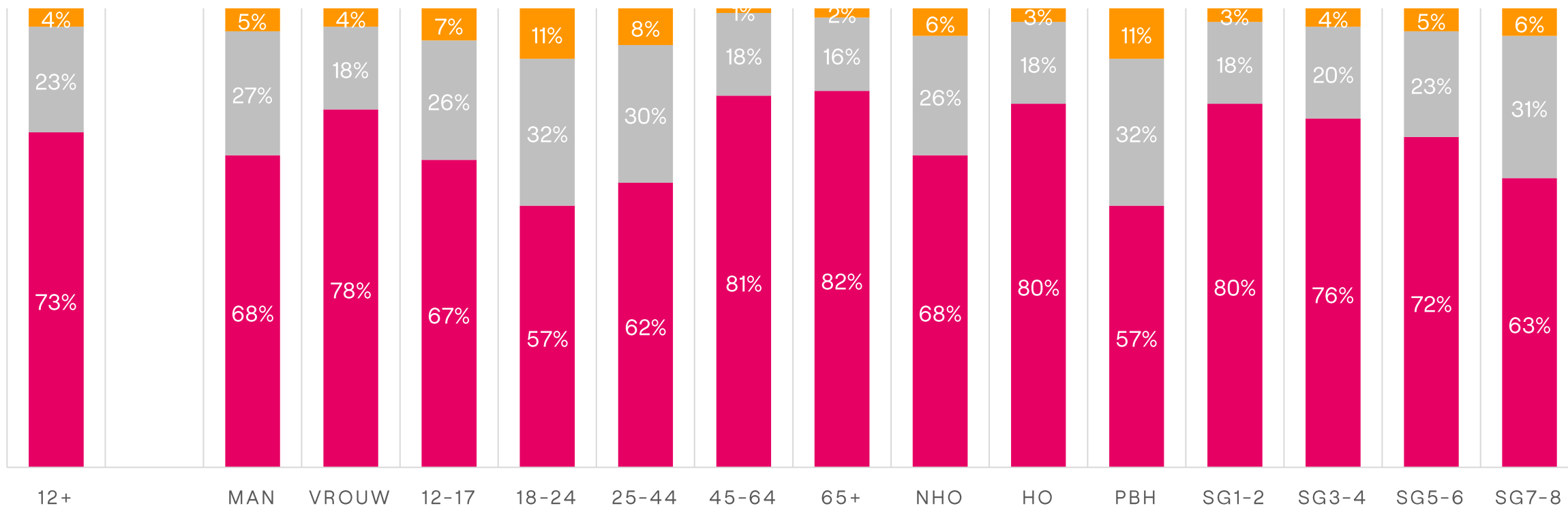

Meningen over abortus en euthanasie correleren sterk: als je tegen het ene bent, ben je vaak ook tegen het andere

Ouderen hebben ook geen probleem met echtscheiding, meer twijfel bij jongeren en buitenlandse herkomst

TRADE-OFF

■ Echtscheiding moet altijd mogelijk zijn   ■ Neutraal   ■ Koppels mogen niet scheiden

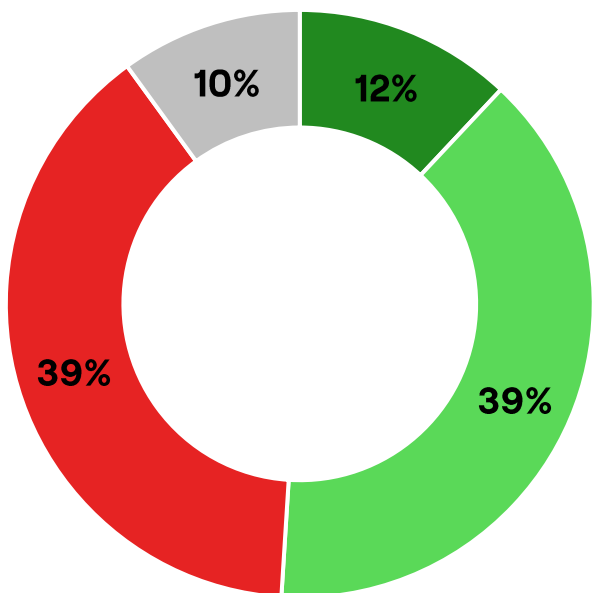

14

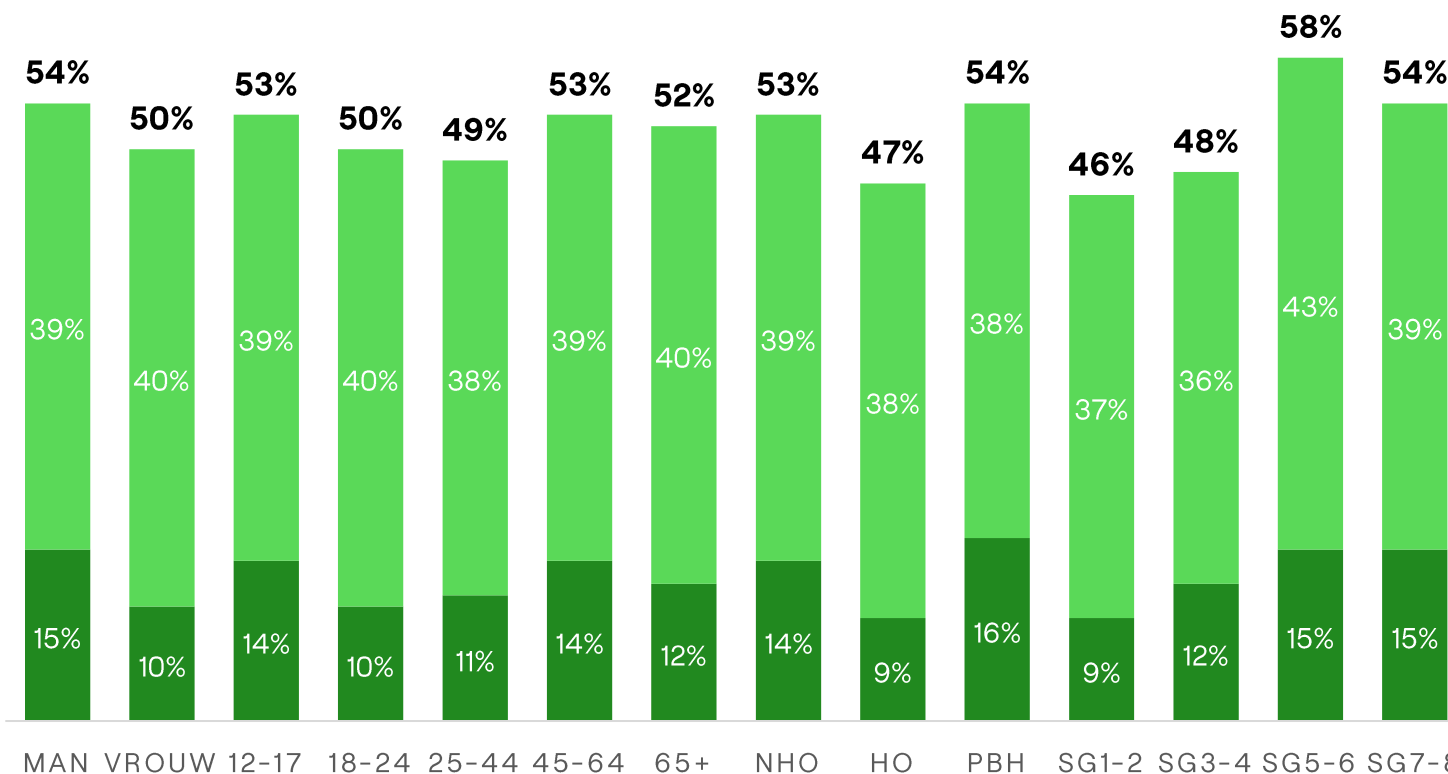
Opvallend hoge steun voor de doodstraf in een land (continent) waar dit al een tijd niet meer gebruikelijk is. Best veel Vlamingen vinden dat je (soms) wapens moet kunnen dragen

Doodstraf polariseert binnen elke doelgroep, maar vaak nipte meerderheid vóór (in sommige gevallen)

Doodstraf

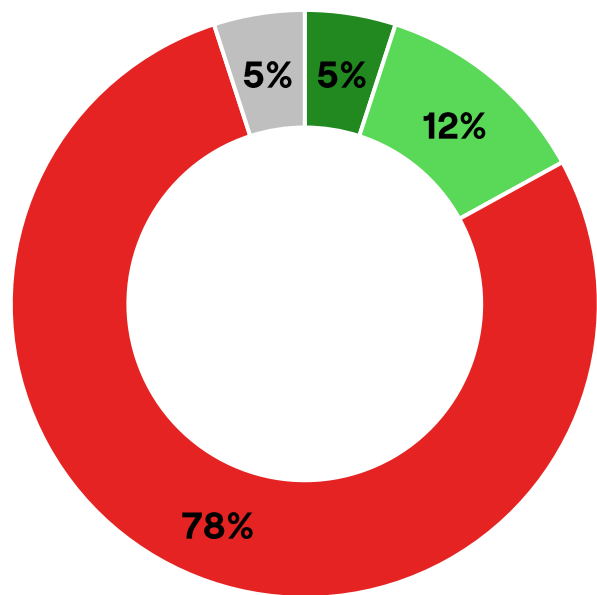
■ Mag altijd ■ Mag soms ■ Mag nooit ■ Geen mening

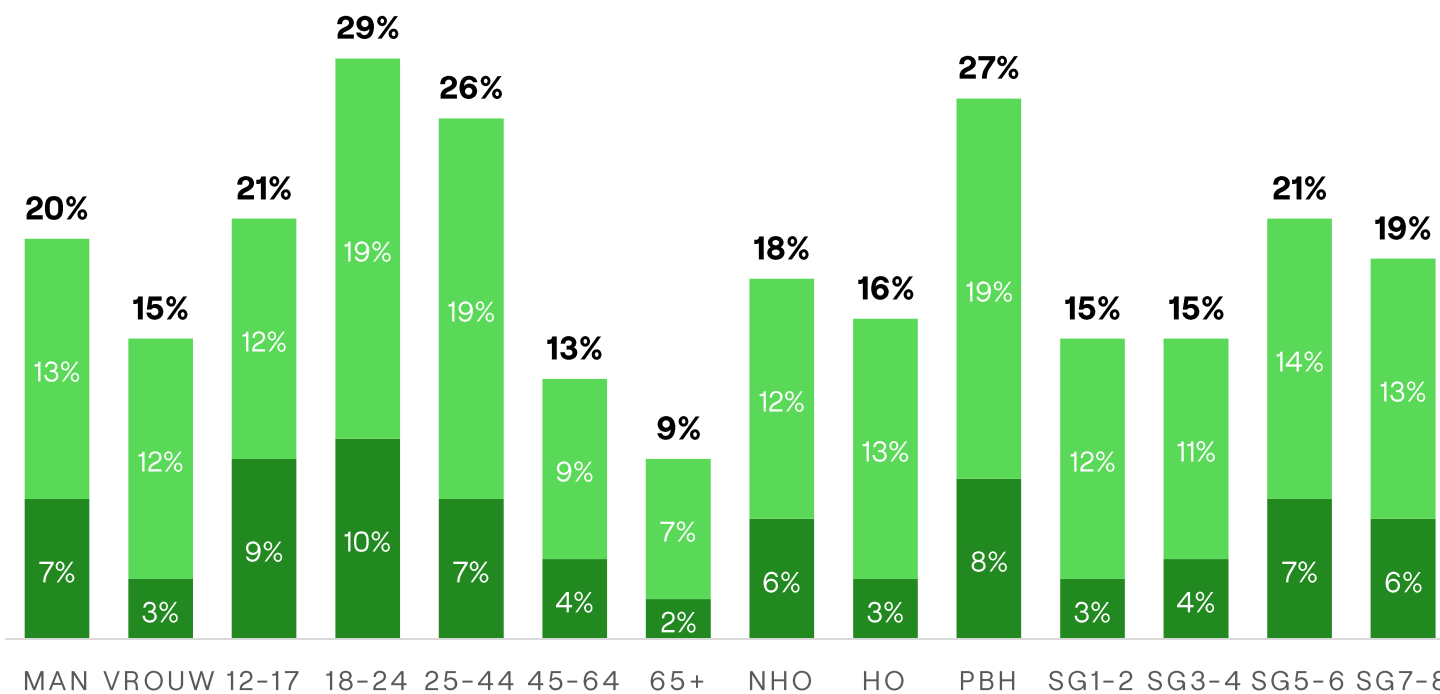
Bij wie zich (minstens) af en toe onveilig voelt, staat 57% open voor de doodstraf, bij wie zich nooit onveilig voelt is dat slechts 39%

Bij sommige doelgroepen tot bijna 30% dat vindt dat wapens dragen op straat moet kunnen in bepaalde omstandigheden

Wapen dragen

■ Mag altijd ■ Mag soms ■ Mag nooit ■ Geen mening

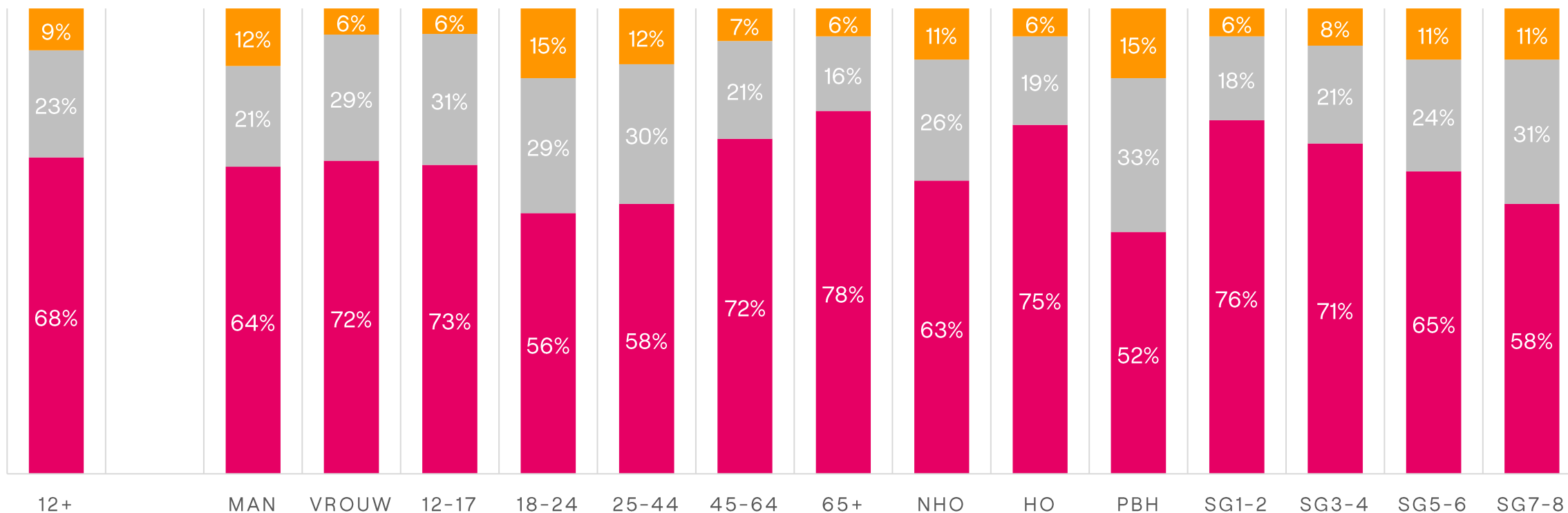

Bij wie zich (minstens) af en toe onveilig voelt, vindt 23% dat mensen soms wapens mogen dragen, bij wie zich nooit onveilig voelt is dat 17%. Dus dat is een beperkt verschil

1 op 10 is zeer expliciet in zijn steun voor wapendracht, terwijl een kwart zich op de vlakte houdt.

TRADE-OFF

■ Mensen mogen geen wapens bij zich dragen op straat   ■ Neutraal   ■ Mensen mogen wapens dragen om zich te kunnen beschermen

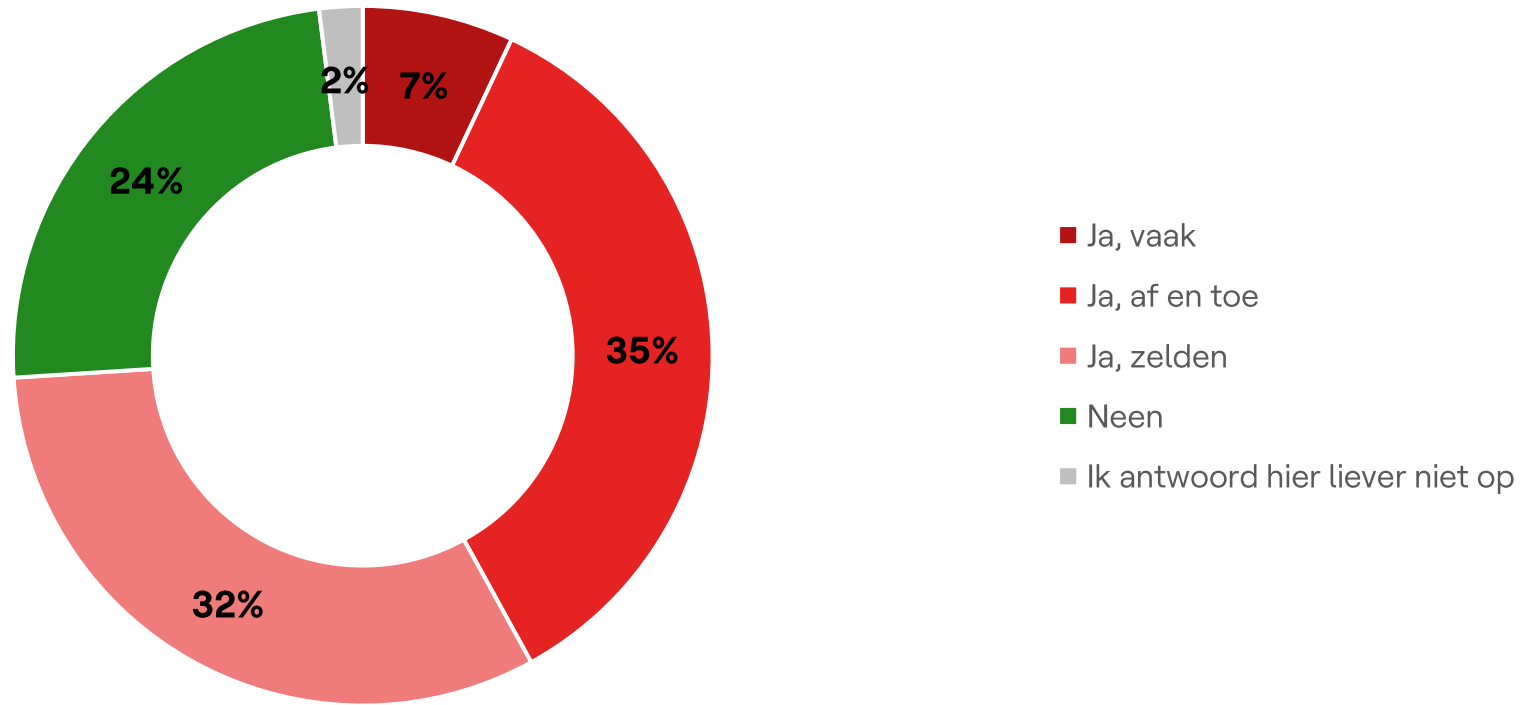

15

Onveiligheid op en rond openbaar vervoer is voor veel mensen echt een bezorgdheid. Het draagt in grote mate bij tot een algemeen gevoel van onveiligheid.

Ruim 4 op de 10 Vlamingen voelt zich af en toe onveilig, slechts een kwart voelt zich nooit onveilig

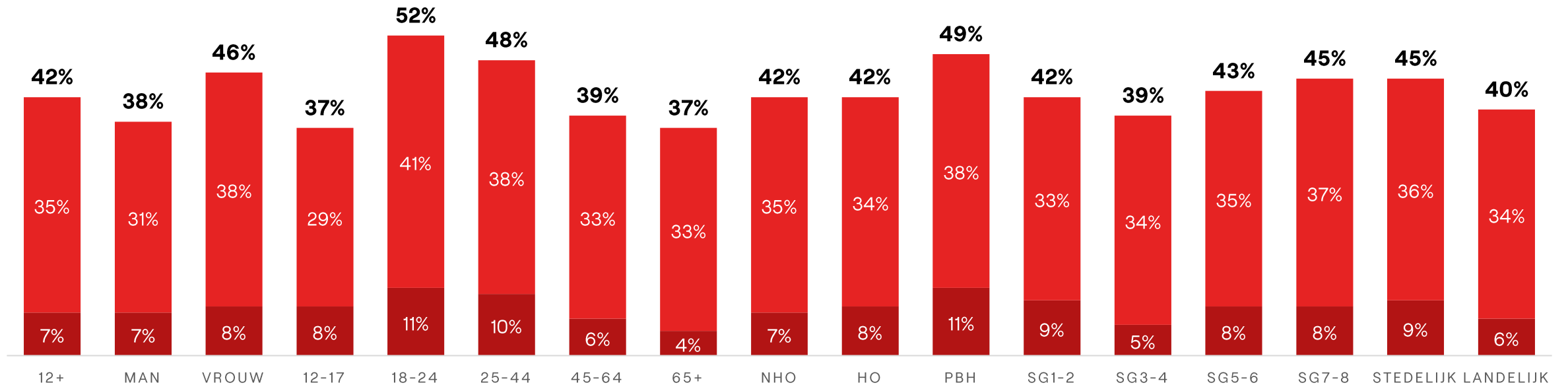
Voel je je soms onveilig?

Bij de jongeren (18-24) voelt meer dan de helft zich soms onveilig. Ook vrouwen en buitenlandse herkomst ervaren dat meer.

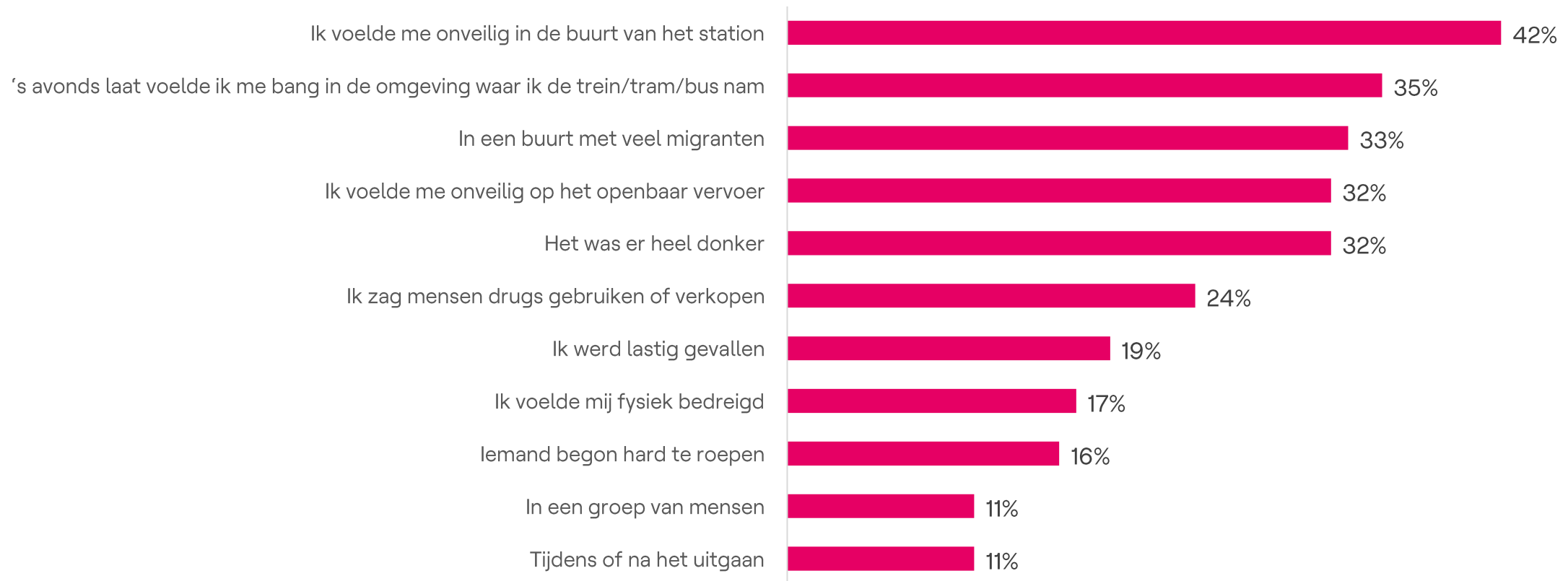
VOEL JE JE SOMS ONVEILIG?

■ Ja, vaak ■ Ja, af en toe

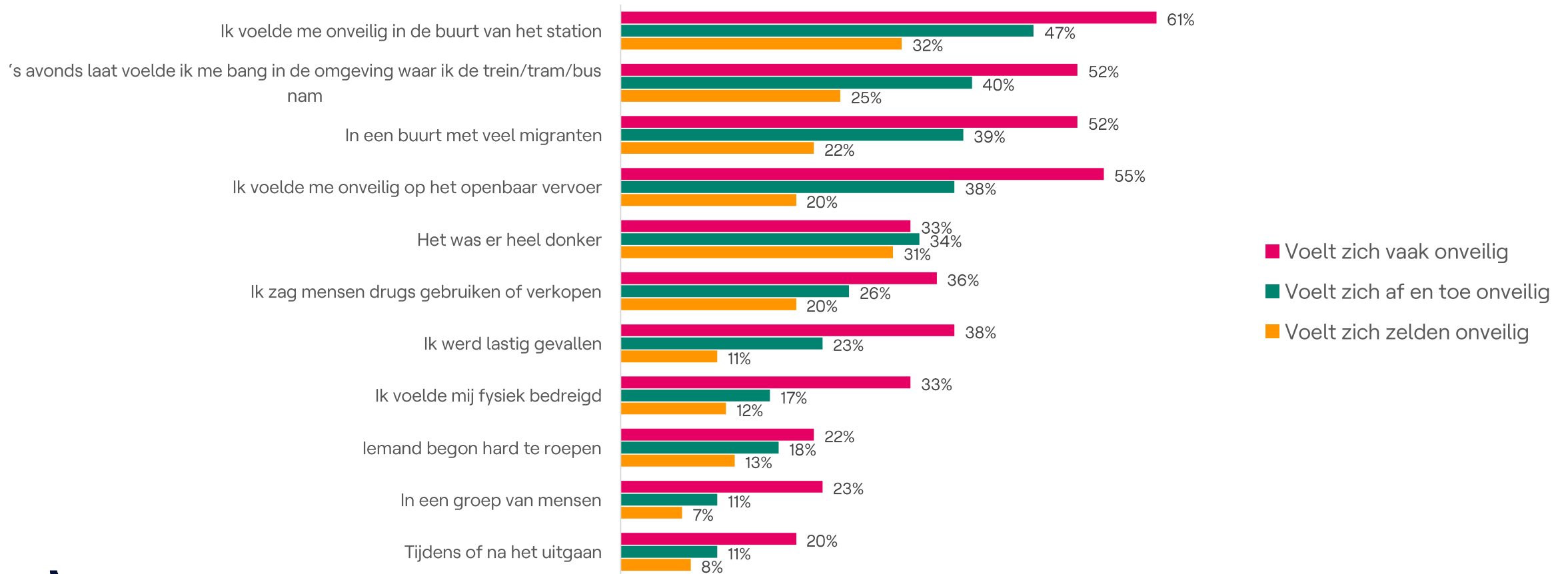
Contexten van openbaar vervoer lijken sterk bij te dragen tot gevoel van onveiligheid

Contexten van onveiligheid

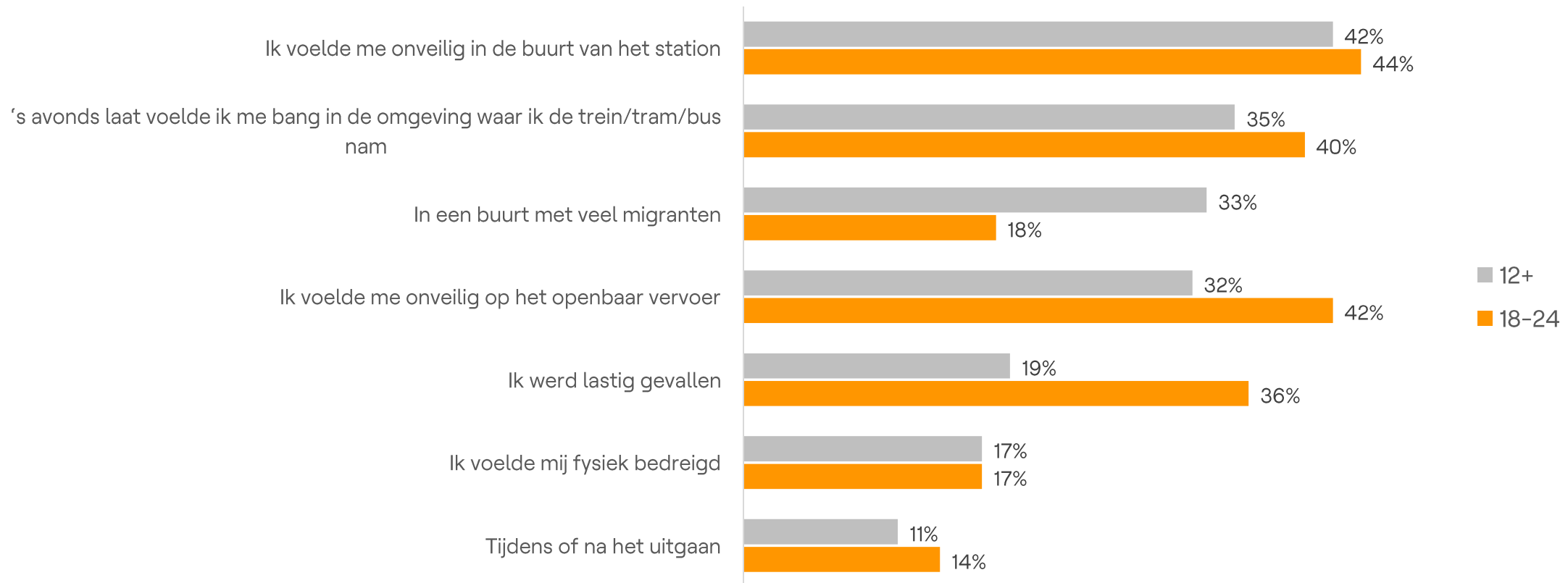
Vooral openbaar vervoer, migrantenbuurten en eigen ervaringen (lastig gevallen/bedreigd) zorgen voor sterk gevoel van onveiligheid

Contexten van onveiligheid

Bij 18-24 speelt openbaar vervoer een grotere rol in het gevoel van onveiligheid, maar ze voelen zich minder onveilig in migrantenbuurten

Contexten van onveiligheid (selectie)

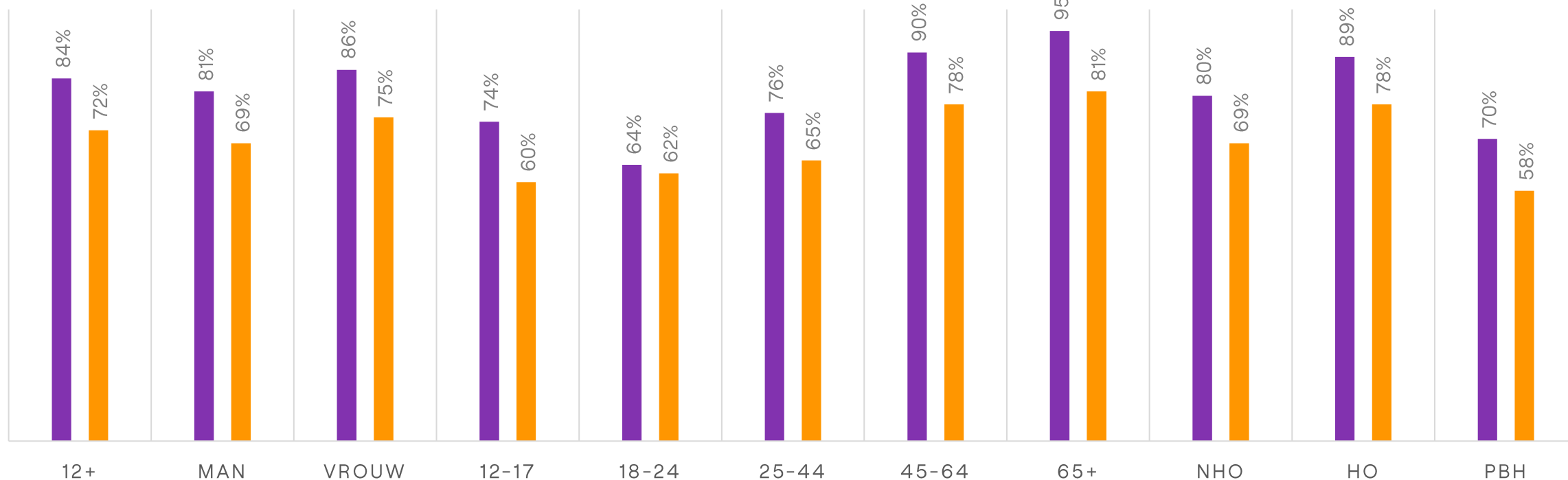
16

De ene fraude is de andere niet: sociale fraude vindt iedereen erg, maar sommige vormen van fiscale fraude worden getolereerd

Onterecht een uitkering krijgen is bij alle doelgroepen erger dan belastingen niet correct betalen

% MAG NOOIT

■ Onterecht een uitkering krijgen ■ Belastingen niet correct betalen

Veel tolerantie voor zwartwerk en namaakproducten. Zwartrijden wordt minder getolereerd, behalve door jongeren

% MAG NOOIT

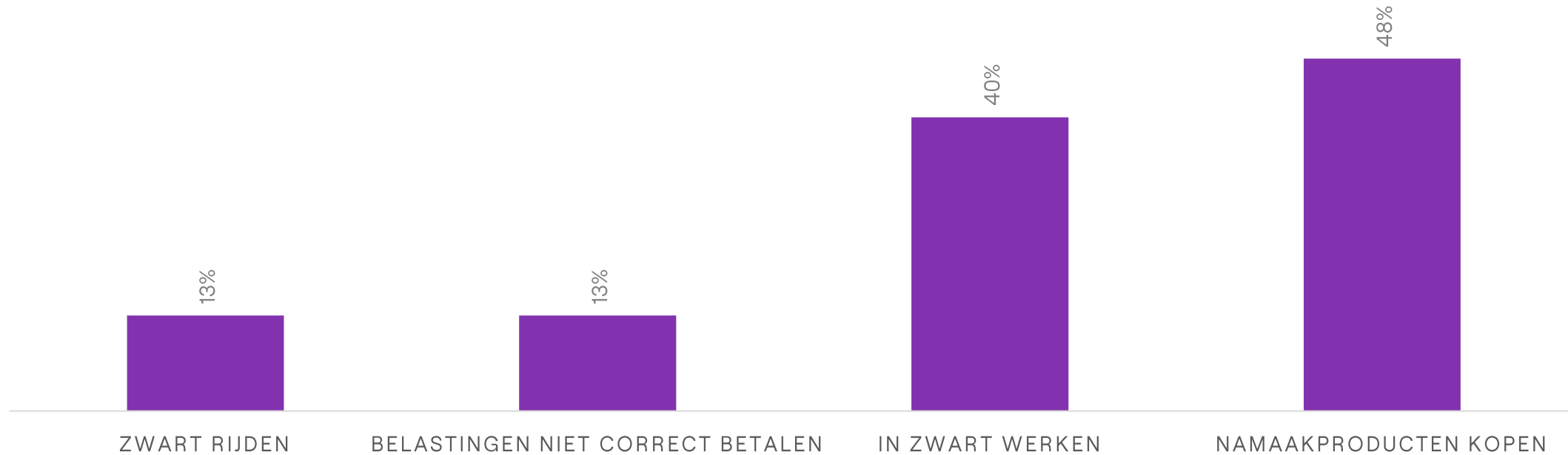
■ Zwart rijden ■ In zwart werken ■ Namaakproducten kopen

Mensen die streng zijn voor sociale fraude zijn dat niet per se voor andere vormen van fraude

% MAG SOMS + ALTIJD

(BIJ MENSEN DIE VINDEN DAT MEN NOOIT ONTERECHT EEN UITKERING MAG KRIJGEN)

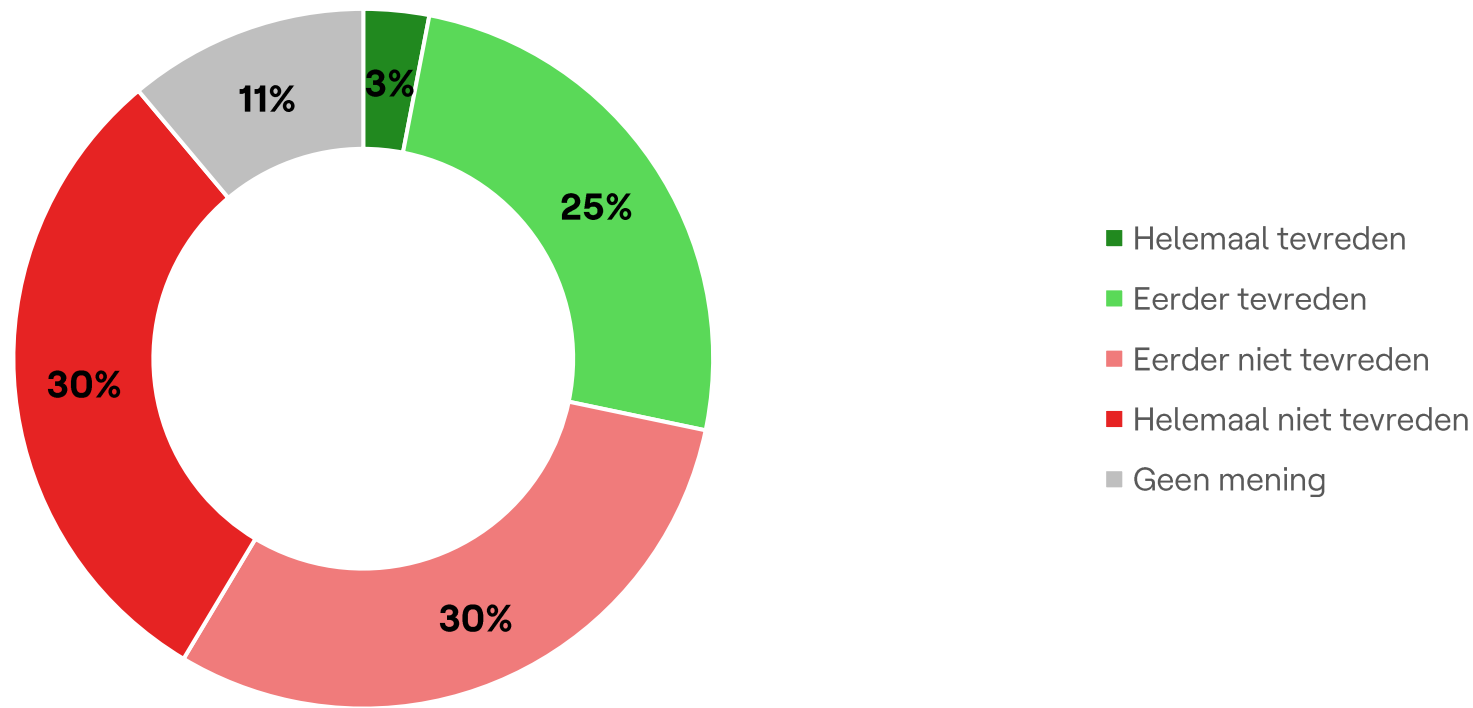

17

Veel Vlamingen blijven ontevreden over de politiek. Geen enkele groep is zo ontevreden als mensen die niet goed rondkomen.

6 op de 10 Vlamingen zijn niet tevreden over de politiek: dat is veel, maar eerdere edities van de Foto lieten mogelijk erger vermoeden

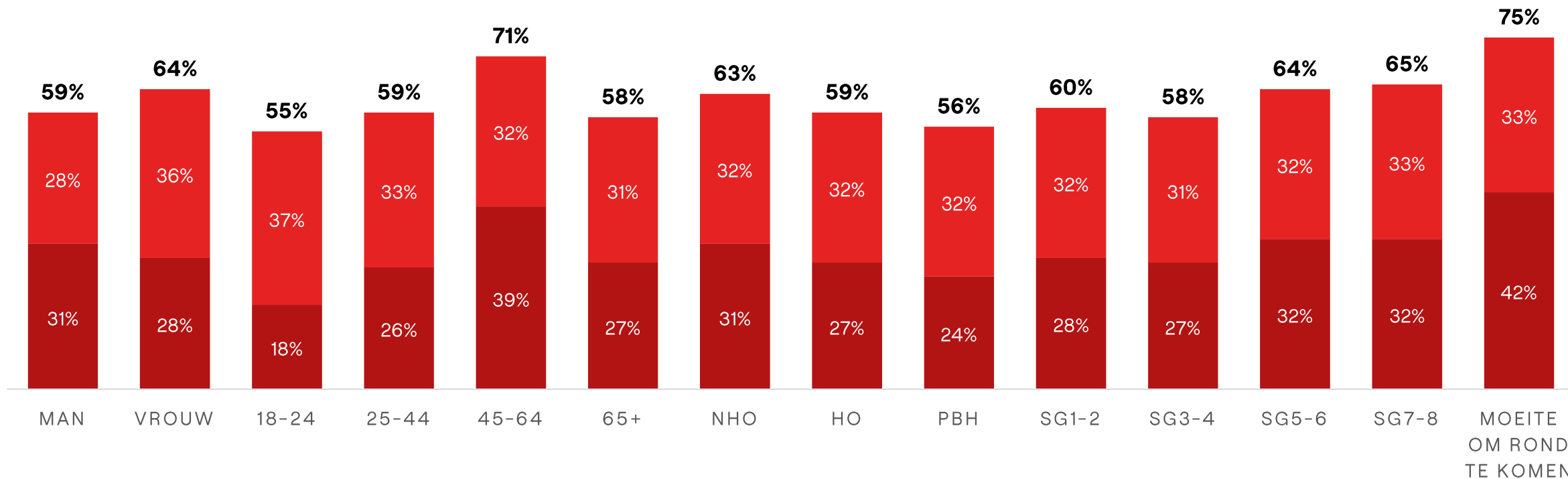
Tevreden over politiek?

Bij elke doelgroep is een ruime meerderheid ontevreden. Bij jongeren lijkt het mee te vallen, maar ze duiden vaker 'geen mening' aan

TEVREDEN OVER POLITIEK?

■ Helemaal niet tevreden ■ Eerder niet tevreden

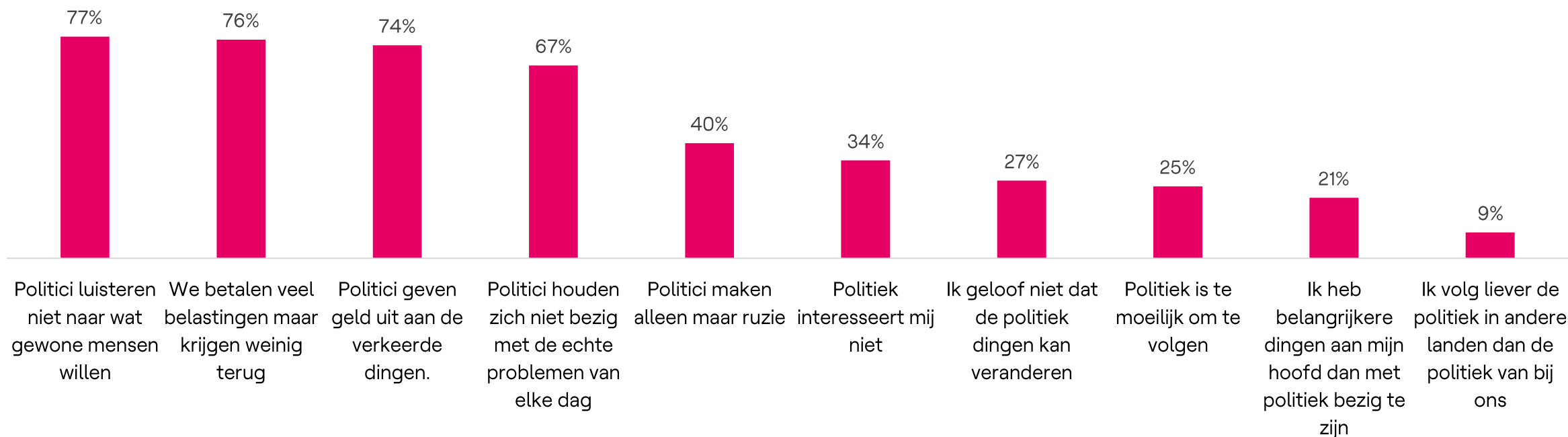
18

Vooraf perceptie over disconnectie van prioriteiten van politici en prioriteiten van respondenten, zorgen voor ontevredenheid. Bij sommige groepen wordt dat nog aangevuld met een algemeen gebrek aan interesse/geloof in politiek.

Ontevredenheid vooral door politici (gebrek aan voeling, verkeerde keuzes), ligt niet intrinsiek aan politiek (geen interesse, te moeilijk)

Belangrijkste reden om niet tevreden te zijn?

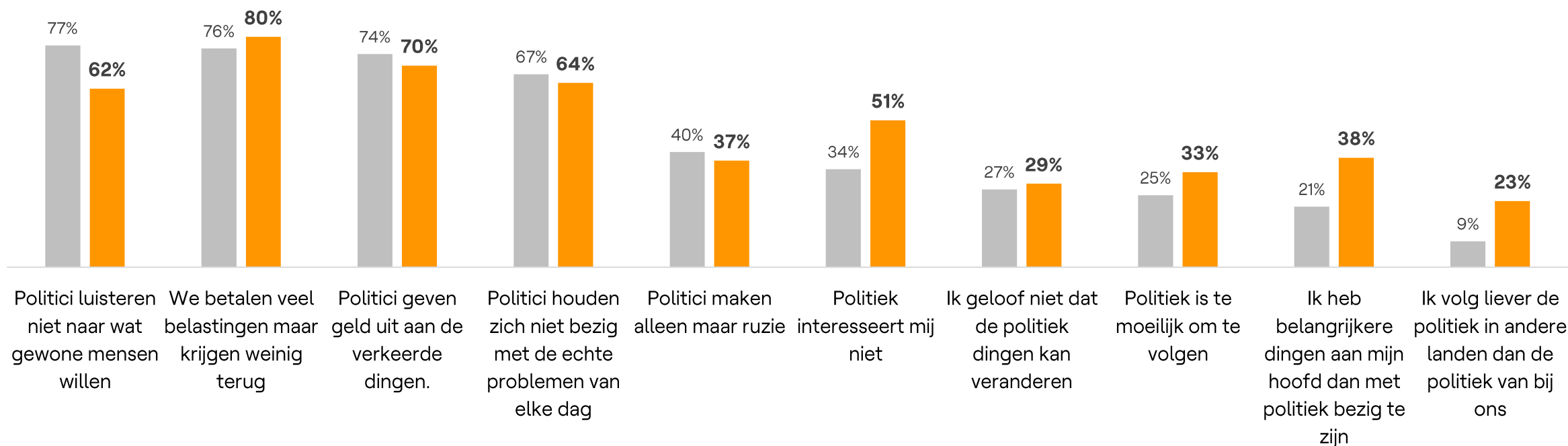
■ In top 3

Bij jongeren ligt het meer dan gemiddeld intrinsiek aan politiek (geen interesse, niet mee bezig)

Belangrijkste reden om niet tevreden te zijn?

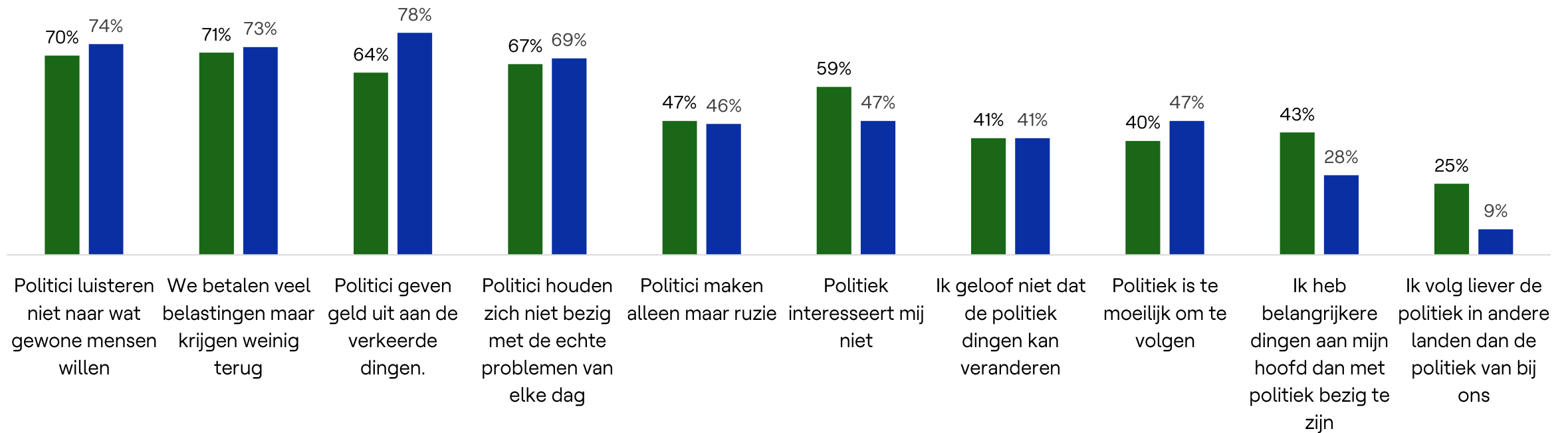
■ In top 3 ■ 18-24

Net als bij kortgeschoolde 25-44-jarigen

Belangrijkste reden om niet tevreden te zijn?

■ 25-44, NHO ■ 25-44, HO

Bedankt!

